

Det civila samhället 2019

-satelliträkenskaper

Det civila samhället 2019 - Satelliträkenskaper

Producent SCB Avdelningen för ekonomisk sta-
tistik och analys
701 89 Örebro
+46 10 479 40 00

Förfrågningar Daniel Rådelid
+46 10 479 60 92
daniel.radelid@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Det är frivilligt att ange SCB som källa.
Om du anger källa, var god uppge den på följande sätt:
Källa: SCB, Det civila samhället 2019 -satelliträkenskaper

The civil society 2019 – Satellite Accounts

Producer Statistics Sweden, economic statistics
Department
SE-701 89 Örebro, Sweden
+46 10 479 40 00

Enquiries Daniel Rådelid
+46 10 479 60 92
daniel.radelid@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, The civil society 2019 – Satellite Accounts .

Förord

Statistiska centralbyrån fick i januari 2010 i uppdrag av regeringen att ta fram statistik om det civila samhället i enlighet med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer. Statistiken skulle omfatta uppgifter avseende de delar av det civila samhället som redan omfattas av befintlig ekonomisk statistik, men också söka beskriva de delar som hittills inte täckts in samt relationerna mellan den offentliga sektorn och det civila samhällets organisationer. Befintlig statistik om befolkningens deltagande i det civila samhället skulle också redovisas. Denna publikation är den åttonde utgåvan om det civila samhället och den sjätte där satelliträkenskaper ingår enligt nationalräkenskapssystemet ENS2010.

Publikationen har utarbetats av Daniel Rådelid och Daniel Wester, Avdelningen för ekonomisk statistik och analys.

SCB i oktober 2021

Per Andreasson
Enhetschef

Christina Thörne
Sektionschef

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	3
Inledning	4
Regeringens beslut	4
Det civila samhället	4
Uppdragets genomförande	4
Annan statistik och uppföljning om det civila samhället	5
Disposition	5
Satelliträkenskaper för det civila samhället	6
Definition	6
Antal organisationer, ekonomisk aktivitet och sysselsättning inom det civila samhället 2019	7
Inkomster, utgifter och sparande efter verksamhetsindelningen ICNPO	12
Offentlig sektors finansiering av det civila samhället	20
Statliga myndigheter	20
Räkenskapssammandraget för kommuner och landsting	22
Medborgarnas deltagande i det civila samhället	26
Avslutande diskussion	27
Bilagor Civila samhället	28
Bilaga 1 – Existerande ramverk och befintliga undersökningar	28
Bilaga 2 – Begreppsförklaringar	34
Bilaga 3 – Kvalitet i undersökningen <i>Organisationers ekonomi</i> avseende referensår 2019	36

Bilaga 4 – Klartext ICNPO	46
Bilaga 5 – Klartext sektor	47
In English	48

Sammanfattning

Inom ramen för SCBs regeringsuppdrag, redogörs nu statistik om det civila samhället. Till grund för redovisningen ligger statistik från ett flertal undersökningar genomförda på SCB, bland annat *Organisationers ekonomi*. Redovisade uppgifter avser främst 2019, men för jämförelse har vi i vissa fall även inkluderat siffror för åren 2015–2018.

Antalet organisationer i det civila samhället 2019 uppgick till 256 657. Enligt definitionen av ekonomisk aktivitet i det civila samhället fanns det 2019 totalt 99 021 ekonomiskt aktiva organisationer.

Satelliträkenskaperna visar att den totala produktionen för det civila samhället 2019 var 275 miljarder kronor eller 3,0 procent av Sveriges totala produktion. Av dessa var betalningar från offentlig förvaltning 40 miljarder kronor. Förädlingsvärdet i det civila samhället uppgick till 159 miljarder kronor 2019 och det civila samhällets bidrag till Sveriges BNP var 3,1 procent.

I det civila samhället redovisas även dotterbolagen till de icke-vinstdrivande organisationerna som en delmängd. Dessa bidrog med ett förädlingsvärde på 32 miljarder kronor 2019, jämfört med 31 miljarder 2018.

En uppdelning efter verksamheter visar att av det totala förädlingsvärdet på 159 miljarder kronor stod verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling för den största delen och den uppgick till 61 miljarder kronor. Den näst största verksamheten var Religiös verksamhet med 18 miljarder kronor följt av Utbildning och forskning samt Rekreation och kultur.

I Sverige förvärvsarbetade 5,1 miljoner personer 2019 och inom det civila samhället uppgick antalet förvärvsarbetade till 199 280 personer samma år. Av dessa var kvinnorna flest och utgjorde 60,5 procent. Flest förvärvsarbetande av de 199 280 verkade inom Ideella föreningar, 75 921 personer eller 38,1 procent. 2019 fanns det totalt 2 309 utförare av kommun- och landstingsköpta tjänster i det civila samhället och inom dessa organisationer arbetade 80 869 personer. Andelen kvinnor uppgick till 70,3 procent. 63,5 procent av utförarna fanns inom verksamheter relaterade till Utbildning och forskning och där fanns också 37,9 procent av alla förvärvsarbetande.

Teckenförklaringar och förkortningar

0 Mindre än hälften av den använda enheten

0,0

.. Uppgift inte tillgänglig eller alltför osäker för att anges

. Uppgift kan inte förekomma

Tkr Tusen kronor

Mnkr Miljoner kronor

Mdkr Miljarder kronor

Inledning

Regeringens beslut

Riksdagen beslutade i februari 2010 om propositionen En politik för det civila samhället (2009/10:55) som innehåller förslag till mål och inriktning för politiken för det civila samhället. Regeringens mål är att förbättra villkoren för det civila samhället som en central del av demokratin. Detta ska ske genom att i dialog med det civila samhällets organisationer utveckla det civila samhällets möjligheter att göra människor delaktiga, stärka dess förutsättningar att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden, samt fördjupa och sprida kunskapen om det civila samhället.

Som en del i detta arbete har regeringen givit Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att ta fram statistik om det civila samhället. I statistiken ska ingå både den del av organisationslivet som redan i dag täcks av den ekonomiska statistiken, men även – så långt detta är möjligt – uppgifter om icke-vinstdrivande organisationer som inte idag täcks av befintlig statistik.

Statistiken ska tas fram i enlighet med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer, *International Classification of Non Profit Organisations* (ICNPO). Syftet är att undvika de klassificeringsproblem som tidigare präglade statistiken samt att förbättra möjligheterna för internationella jämförelser.

Det civila samhället

Begreppet det civila samhället används i betydelsen av en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen. I området ingår allt från nätverk, ideella föreningar till registrerade trossamfund med mera.¹

Uppdragets genomförande

Utifrån FN:s *Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts*, en handbok som innehåller information och riktlinjer för vad som ska inräknas i det civila samhället, har SCB, efter att ha rådgjort med en referensgrupp, avgjort vilka organisationer som ska ingå i det civila samhället.

En genomgång har gjorts av vilken information SCB har idag som berör det civila samhället. De undersökningar som har bedömts att vara aktuella är *Organisationers ekonomi*, *Företagens ekonomi*, *Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan*, *Undersökningar om levnadsförhållanden*, uppgifter från *Utförrregistret*, *Räkenskapssammandragen* för kommuner och landsting, *Nationalräkenskaperna*, *Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik* (RAMS) samt *Tjänstepensionskassor*.

Undersökningen *Organisationers ekonomi* har som ett resultat av uppdraget anpassats till FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer, (ICNPO) för att bättre beskriva det civila samhället. De övriga undersökningarna har ett annat huvudsakligt syfte, men anses ändå ge en bild av olika delar inom det civila samhället.

Redovisade uppgifter avser främst 2019, men för jämförelse har vi valt att i många fall även inkludera siffror för 2015-2018. När det gäller undersökningarna *Organisationers ekonomi*, *Företagens ekonomi*, *Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan* och *Tjänstepensionskassorna* så finns ekonomiska uppgifter från dessa i statistikdatabasen.

Denna redovisning ger en samlad bild över det civila samhället relaterat till nationalräkenskaperna. Redovisningsformen är standardiserad och följer nationalräkenskaperna

¹ [Civila samhället och idrott - Regeringen.se](http://Civila_samhaellet_och_idrott_-_Regeringen.se)

för den totala ekonomin enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS2010), som i sin tur är överensstämmande med System of National Accounts 2008 (IMF, OECD, FN, Världsbanken samt EU).

Annan statistik och uppföljning om det civila samhället

Ersta Sköndal Bräcke högskola forskar om medborgarnas ideella/frivilliga och informella insatser. De har genomfört ett antal befolkningsstudier från år 1992 till år 2019. Under hösten 2015 och en bit in på 2016 genomförde Ersta Sköndal Bräcke högskola på uppdrag av SCB ett projektarbete för att kartlägga forskning kring ekonomiska värderingar av det ideella arbetet. Resultatet redovisades i en rapport "Att göra frivilligt arbete ekonomiskt värdefullt"² som bland annat diskuterar tre metoder för att värdera det ideella arbetet i monetära termer. Dessa är;

- Frivilligarbetaren som ersättare (replacement cost method)
- Frivilligarbetaren som tidsdonator (opportunity cost method)
- Frivilligarbetaren som samhällsnyttig (output method)

Ersta Sköndal Bräcke högskola har tillsammans med SCB genomfört ett test enligt metoden frivilligarbetaren som ersättare som publiceras i en artikel december 2018. Det bredare material som artikeln grundar sig på heter "Det frivilliga arbetet i Sverige som del av BNP"³. Hösten 2020 släpptes en ny rapport⁴ gällande det medborgliga engagemanget i Sverige och under hösten 2021 kommer Ersta Sköndal Bräcke Högskola tillsammans med SCB ge ut en uppdaterad version av "Det frivilliga arbetet i Sverige som del av BNP".

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har i uppgift att årligen följa upp det civila samhällets villkor med utgångspunkt i de sex principerna för politikområdet. Uppföljningarna har de senaste åren baserat sig på enkätundersökningar riktade till ideella organisationer i det civila samhället. Publikationerna belyser dialogen mellan det civila samhället och den offentliga sektorn på kommunal, regional och statlig nivå, organisationernas ekonomiska villkor samt syn på lagar och regler.

De senaste publikationerna finns att läsa online på MUCF:s hemsida⁵.

Disposition

Publikationens inledningskapitel följs av satelliträkenskaper över det civila samhället. Först ut är en redovisning av antal organisationer, förvärvsarbetande, ekonomisk aktivitet och antalet anställda omräknat till heltid indelat på ICNPO och juridisk form. Sedan redovisas satelliträkenskaperna över inkomster, utgifter, sparande och sysselsättning efter ICNPO.

Därefter följer offentlig sektors finansiering av det civila samhället med uppgifter från nationalräkenskaperna och räkenskapssammandragen samt de privata utförarna inom vård, skola, omsorg och flyktingmottagande av kommun- och landstingsköpta tjänster. Publikationen avslutas med redovisning av statistik gällande medborgarnas deltagande i det civila samhället samt en avslutande diskussion.

² <http://esh.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1268677>

³ <http://esh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1270696/FULLTEXT02.pdf>

⁴ [Medborgerligt engagemang i Sverige 1992-2019 \(diva-portal.org\)](http://esh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1270696/FULLTEXT02.pdf)

⁵ <https://www.mucf.se/publikationer/kategori/politiken-for-det-civila-samhallet>

Satelliträkenskaper för det civila samhället

Definition

Satelliträkenskaper är inriktade på att beskriva och analysera ekonomin för ett visst ändamål. De är inte avsedda att ge en översikt över den nationella ekonomin, utan inriktas på det som är relevant för det specifika ändamålet. Därför kan man med hjälp av satelliträkenskaperna visa detaljer som inte är synliga i det aggregerade huvudsystemet för nationalräkenskaper.

Ett satellitkonto är kopplat till, men skiljer sig från huvudsystemet för nationalräkenskaper. Det som utmärker satelliträkenskaper är bland annat att de kan innehålla en ombildning av klassificeringar relevant för det specifika området. För det civila samhället är användandet av ICNPO en klassificering som skiljer sig åt från nationalräkenskaperna.

Antal organisationer, ekonomisk aktivitet och sysselsättning inom det civila samhället 2019

2019 fanns 256 657 organisationer inom det civila samhället och det är en minskning med 2,5 procent jämfört med 2018. Av dessa var 99 021 ekonomiskt aktiva och det är en minskning med 1,3 procent jämfört med föregående år. Flest organisationer, av det totala antalet, fanns inom Bostäder, social och samhällslig utveckling följt av Rekreation och kultur.

Antalet förvärvsarbetade i Sverige uppgick till 5,1 miljoner⁶ varav 199 280 personer, 3,9 procent, fanns inom det civila samhället. Jämfört med 2018 har antalet personer som arbetar inom det civila samhället ökat med 7 389. Antalet förvärvsarbetande kvinnor var 120 619 och flest fanns inom Utbildning och forskning. Antalet män som förvärvsarbetande uppgick till 78 661 och flest fanns inom Rekreation och kultur.

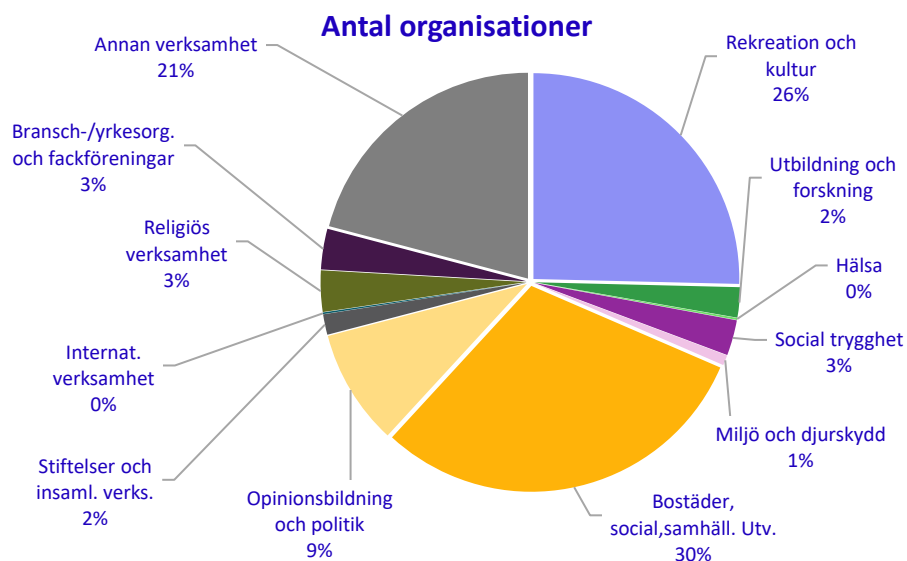
Medelantalet heltidsanställda uppgick till 152 792 och jämfört med 2018 har antalet minskat med 1,6 procent. Flest heltidsanställda fanns inom Utbildning och forskning följt av Religiös verksamhet.

Tabell 1. Antal organisationer, ekonomisk aktivitet samt sysselsättning i civila samhället verksamhetsindelad efter ICNPO, 2019

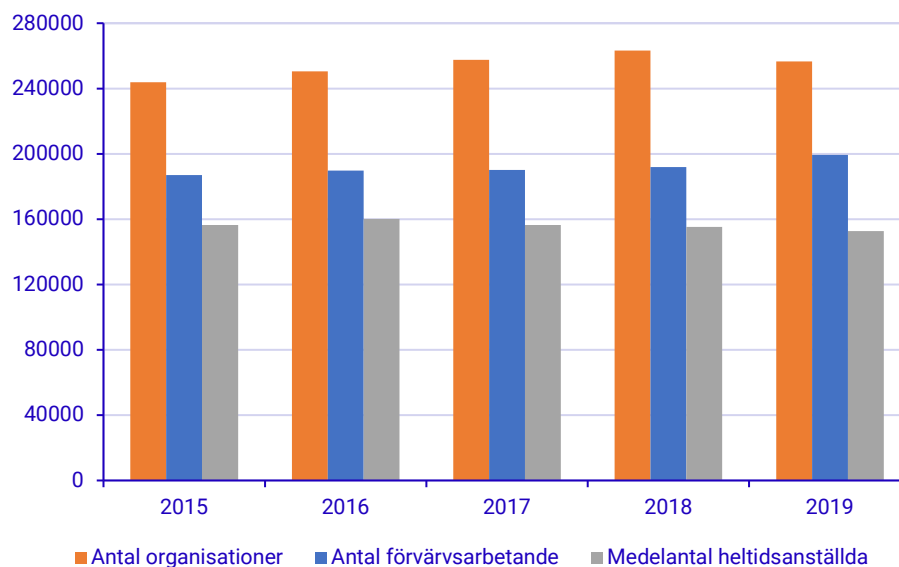
	Antal organisationer	Därav organisationer med ekonomisk aktivitet	Antal förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män	Medelantalet heltidsanställda
Totalt civila samhället	256 657	99 021	199 280	120 619	78 661	152 792
Rekreation och kultur	65 143	24 745	31 698	14 333	17 365	21 595
Utbildning och forskning	6 087	4 095	39 779	29 115	10 664	29 835
Hälsa	399	229	4 386	3 381	1 005	3 382
Social trygghet	7 149	3 671	24 932	18 070	6 862	20 027
Miljö och djurskydd	2 048	786	1 343	835	508	1 087
Bostäder, social och samhällslig utveckling	77 888	36 748	15 969	7 133	8 836	12 417
Opinionsbildning och politik	23 337	6 905	13 605	9 184	4 421	10 170
Utdelande stiftelser och insamlande verksamhet	4 136	3 392	2 873	1 639	1 234	2 188
Internationell verksamhet	329	101	2 646	1 769	877	2 453
Religiös verksamhet	8 319	3 958	33 625	19 960	13 665	26 013
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	8 189	3 438	11 200	6 469	4 731	10 159
Annan verksamhet	53 633	10 953	17 224	8 731	8 493	13 466

Källa: Företagsdatabasen (FDB), Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Företagens ekonomi, Organisationers ekonomi, Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan.

⁶ Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Trots en minskning av antal organisationer sedan 2018, har antalet organisationer de senaste fem åren ökat med 12 819. Antal förvärvsarbetande ökade med 12 253 personer mellan 2015-2019 medan medelantalet heltidsanställda minskade med 3 558.

År 2019 arbetade varje person inom Civila samhället i genomsnitt 76,7 procent av en heltidsanställning. Högst genomsnitt hade den juridiska formen Arbetslöshetskassor, 96,2 procent, och lägst hade Ideella föreningar, 68,2 procent.

Mellan 2015 och 2019 har genomsnittsarbetstiden minskat ganska kraftigt från 83,6 procent till 76,7 procent.

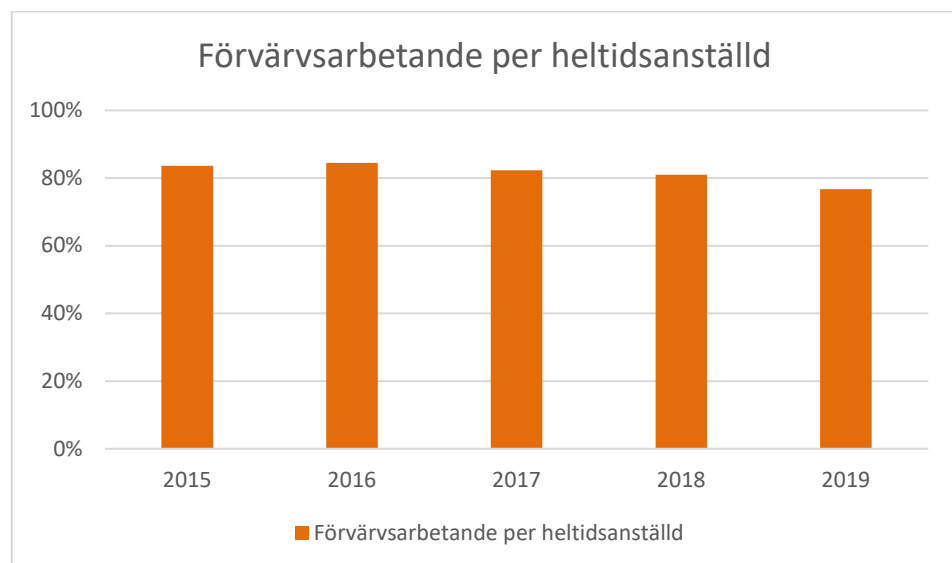
Flest förvärvsarbetande per organisation hade arbetslöshetskassorna, de uppgick till 51,8 personer. Aktiebolagen hade 18,3 personer och de registrerade trossamfunden 14,1.

Att antalet förvärvsarbetande har ökat i kombination med att medelantalet heltidsanställda har minskat sedan 2015 indikerar att allt fler personer som jobbat heltid tidigare numer jobbar deltid inom civila samhället.

Tabell 2. Relationen mellan förvärvsarbetande och medelantalet heltidsanställda, 2019

	Förvärvsarbetande per heltidsanställd	Förvärvsarbetande per organisation	Medelantal heltidsanställda per organisation
Totala civila samhället	76,7%	0,8	0,6
Aktiebolag	83,2%	18,3	15,2
Ekonomiska föreningar	86,1%	7,0	6,0
Bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar	76,3%	0,2	0,2
Ideella föreningar	68,2%	0,5	0,3
Registrerade trossamfund	79,9%	14,1	11,3
Stiftelser och fonder	81,7%	1,2	1,0
Arbetslöshetskassor	96,2%	51,8	49,8
Övriga juridiska former	71,9%	0,1	0,1

Källa: Företagsdatabasen (FDB), Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Företagens ekonomi, Organisationers ekonomi, Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan

Sett till juridisk form var en majoritet av organisationerna inom det civila samhället Ideella föreningar, 159 298 stycken vilket motsvarar 62,1 procent av det totala antalet. Det är en minskning med 3,9 procent sedan föregående år.

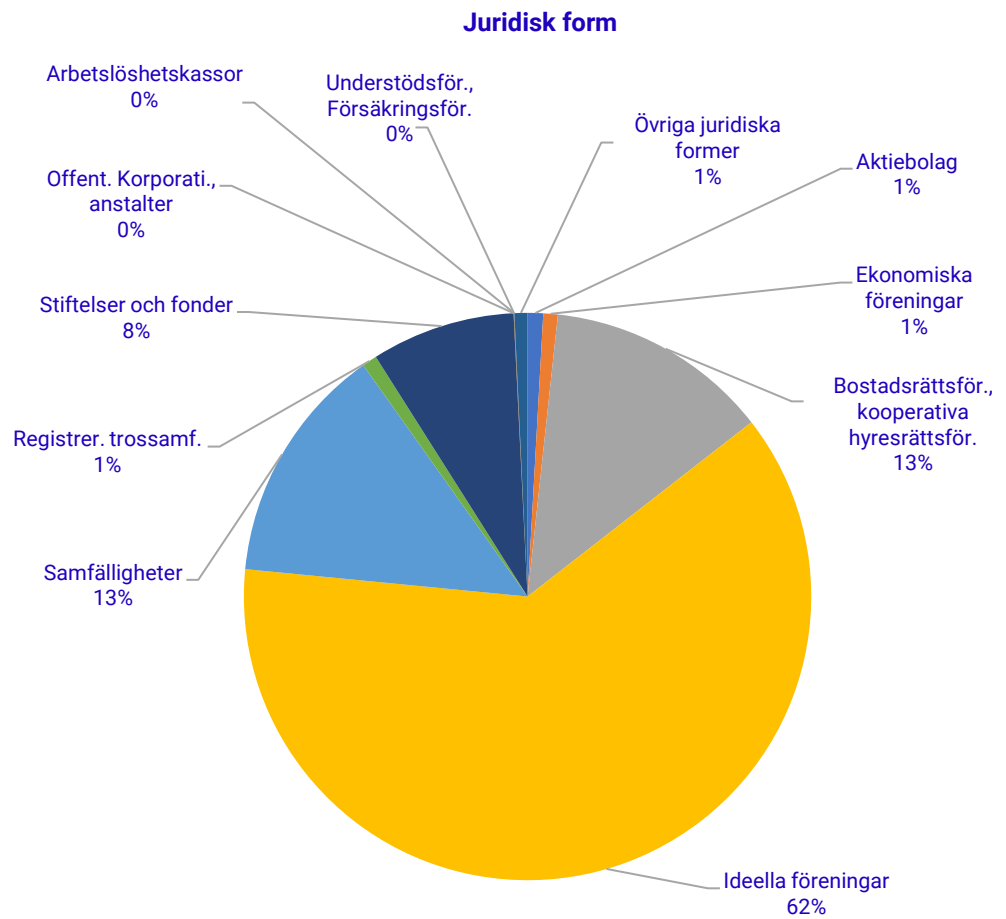
Flest förvärvsarbetande fanns inom Ideella föreningar och uppgick till, 75 921 vilket är 38,1 procent av det totala antalet. Även flest anställda omräknat till heltid (medelantalet heltidsanställda) fanns i denna juridiska form, 33,9 procent av det totala antalet.

Tabell 3. Antal organisationer, ekonomisk aktivitet samt sysselsättning i civila samhället efter juridisk form, 2019

	Antal organisationer	Därav organisationer med ekonomisk aktivitet	Antal Förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män	Medelantalet heltidsanställda
Totalt civila samhället	256 657	99 021	199 280	120 619	78 661	152 792
Aktiebolag	2 268	2 056	41 390	22 887	18 503	34 424
Ekonomiska föreningar	2 122	1 845	14 740	12 329	2 411	12 695
Bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar	32 758	27 594	6 621	2 698	3 923	5 052
Ideella föreningar	159 298	50 331	75 921	44 591	31 330	51 806
Samfälligheter	34 985	4 248	1 015	254	761	..
Registrerade trossamfund	2 168	1 114	30 646	18 570	12 076	24 474
Stiftelser och fonder ⁷	21 037	11 523	25 260	17 282	7 978	20 632
Offentliga korporationer och anstalter	35	31	763	443	320	..
Understödsföreningar och Försäkringsföreningar	58	29	124	73	51	..
Arbetslöshetskassor	26	26	1 346	1 028	318	1 295
Övriga juridiska former	1 902	224	1 454	464	990	..

Källa: Företagsdatabasen (FDB), Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Företagens ekonomi, Organisationers ekonomi, Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan.

⁷ Ej pensions-, vinstandels-, resultatandels-, anslags- eller familjestiftelser.

Inkomster, utgifter och sparande efter verksamhetsindelningen ICNPO

Nedan redovisas inkomster, utgifter och sparande i det civila samhället i relation till den totala ekonomin samt verksamhetsindeldad enligt ICNPO.

Den totala produktionen inom det civila samhället var 275 miljarder kronor 2019. Detta innebar en ökning med 3,2 procent jämfört med 2018. Av dessa var betalningar från offentlig förvaltning 40 miljarder kronor.

Förädlingsvärdet⁸ i det civila samhället uppgick till 159 miljarder kronor vilket är en ökning med 2,9 procent sedan 2018. Civila samhällets bidrag till Sveriges BNP var 3,1 procent under 2019 och har därmed minskat med 0,1 procentenheter jämfört med 2018.

Tabell 4. Förädlingsvärde, inkomster, utgifter och sparande, löpande priser, samt som andelar av den totala ekonomin 2018 och 2019, mdkr.

	2018			2019		
	Totala ekonomin	Civila samhället	Andelar	Totala ekonomin	Civila samhället	Andelar
Produktion	8 897	267	3,0%	9 302	275	3,0%
- därav betalning från offentlig sektor		40			40	
BNP/Förädlings-värde till baspris	4 279	155	3,6%	4 485	159	3,5%
BNP till marknadspris/ Förädlingsvärde till baspris	4 828	155	3,2%	5 050	159	3,1%
Ersättningar till anställda	2 309	79	3,4%	2 395	79	3,3%
Driftsöverskott och sammansatt förvärsinkomst, brutto	1 525	61	4,0%	1 635	65	4,0%
Kapitalinkomst, netto	81	7		133	2	
Löpande transfereeringar, netto	-76	20		-97	16	
Disponibel inkomst, netto	4 020	54	1,3%	4 240	36	0,8%
Konsumtionsutgift	3 465	58	1,7%	3 570	58	1,6%
Fast bruttoinvestering	1 216	85	7,0%	1 233	92	7,5%
Finansiellt sparande	123	-86		261	-96	

Källa: Nationalräkenskaperna och civila samhället

⁸ Se *Begreppsförklaringar* i bilaga 2

Av det totala förädlingsvärdet i det civila samhället på 159 miljarder kronor 2019 stod verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling för den största delen med 61 miljarder kronor. Inom denna verksamhet ingår bland annat bostadsrättsföreningar, hyreskooperativ och samfälligheter.

Av dotterbolag med specificerad verksamhet bidrog dotterbolag inom Bostäder, social och samhällelig utveckling mest till förädlingsvärdet med 5,6 miljarder kronor. Mest medel från offentlig sektor fick verksamheten Utbildning och forskning följt av Social trygghet och Reaktion och kultur.

Begreppet betalningar från offentlig förvaltning i detta sammanhang innehåller både köp av tjänster och transfereringar från offentlig förvaltning. Här ingår endast transfereringar som stannar i organisationerna och alltså inte transfereras vidare i flera led.

Tabell 5. Produktion och förädlingsvärde per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2019, löpande priser, mdkr.

	Produktion	Varav betalning från offentlig sektor	Förädlingsvärde	Varav dotterbolag
Totala civila samhället	275,2	40,0	159,0	32,3
Rekreation och kultur	30,1	6,9	15,6	3,9
Utbildning och forskning	22,9	16,8	16,7	1,5
Hälsa	3,0	1,1	2,4	0,5
Social trygghet	13,7	7,2	10,5	1,1
Miljö och djurskydd	1,6	0,1	0,7	0,3
Bostäder, social och samhällelig utveckling	111,6	0,9	61,0	5,6
Opinionsbildning och politik	11,9	2,1	7,6	4,4
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	10,8	0,3	2,9	1,8
Internationell verksamhet	3,9	1,9	1,6	-
Religiös verksamhet	26,2	1,7	17,9	0,0
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	15,6	0,5	9,1	1,3
Annan verksamhet	23,8	0,5	13,3	11,9

Källa: Civila samhället

Ersättningar till anställda i det civila samhället var 78,9 miljarder kronor 2019. Där var Utbildning och forskning störst med 13,8 miljarder kronor följt av Religiös verksamhet och Rekreation och kultur. Tillsammans stod de tre nämnda verksamheterna för 50,6 procent av dem totala ersättningarna till anställda i det civila samhället.

Tabell 6. Ersättning till anställda i det civila samhället per verksamhet enligt ICNPO, 2019, löpande priser, mdkr.

	Ersättning till anställda	Egentlig lön	Arbetsgivarens sociala avgifter
Totalt civila samhället	78,9	68,4	10,5
Rekreation och kultur	12,5	11,1	1,4
Utbildning och forskning	13,8	12,2	1,6
Hälsa	1,9	1,6	0,3
Social trygghet	8,7	7,6	1,1
Miljö och djurskydd	0,5	0,5	0,0
Bostäder, social och samhällslig utveckling	5,9	5,3	0,6
Opinionsbildning och politik	5,2	4,5	0,7
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	1,4	1,2	0,2
Internationell verksamhet	1,3	1,1	0,2
Religiös verksamhet	13,6	11,2	2,4
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	7,2	6,0	1,2
Annan verksamhet	6,9	6,0	0,9

Källa: Civila samhället

De totala kapitalinkomsterna⁹ 2019 var 29,5 miljarder kronor varav den största delen bestod av utdelningar på 16,9 miljarder kronor. Den verksamhet som var störst när det gäller totala kapitalinkomsterna, kapitalinkomster netto, utdelningar samt övrig kapitalavkastning var verksamheten Utdelande stiftelser och insamlade verksamheter. Andra verksamheter med stora kapitalinkomster var Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar samt Social trygghet. Högst ränteintäkter hade Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar.

Tabell 7. Kapitalinkomster¹⁰ per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2019, löpande priser, mdkr.

	Kapitalinkomster, netto	Kapital- inkomster	Ränteintäkter, ENS-ränta	Utdelningar	Övrig kapitalavkastning
Totalt civila samhället	2,3	29,5	8,9	16,9	3,7
Rekreation och kultur	0,9	1,3	0,4	0,8	0,1
Utbildning och forskning	1,6	1,9	0,3	1,2	0,4
Hälsa	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1
Social trygghet	-3,2	5,6	1,0	3,8	0,8
Miljö och djurskydd	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Bostäder, social och samhällelig utveckling	-1,1	2,1	1,2	0,7	0,1
Opinionsbildning och politik	-0,7	0,7	0,2	0,4	0,1
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	7,9	7,9	1,2	5,5	1,2
Internationell verksamhet	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Religiös verksamhet	0,6	0,7	0,2	0,4	0,1
Bransch-/yrkesorganisat- ioner och fackföreningar	5,3	6,0	2,4	3,1	0,5
Annan verksamhet	-9,4	3,0	2,0	0,9	0,2

Källa: Civila samhället

⁹ Se Begreppsförklaringar i bilaga 2

¹⁰ I begreppet kapitalinkomster/-utgifter ingår inte realisationsvinster eller realisationsförluster enligt manualen för nationalräkenskaper ENS 2010. De kategorier som ingår är räntor, utdelningar, återinvesterade vinstmedel på direktinvesteringstillgångar, övriga kapitalavkastning samt arrenden. Med övrig kapitalavkastning avses kapitalavkastning tillräknad försäkringstagare, kapitalavkastning på pensionsrätter samt kapitalavkastning tillräknad andelsägare i kollektiva investeringsfonder, såväl utdelad som kvarhållen avkastning.

De totala kapitalutgifterna¹¹ i det civila samhället 2019 var 27,2 miljarder kronor. Detta är en ökning med 9,0 miljarder kronor jämfört med 2018 och lämnade utdelningar bidrog mest till denna ökning. Den största verksamheten var Social trygghet med 8,7 miljarder kronor varav 91,0 procent kom från posten Övrig kapitalavkastning.

Tabell 8. Kapitalutgifter per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2019, löpande priser, mdkr.

	Kapitalutgifter	Räntekostnader, ENS-ränta	Lämnade utdelningar	Övrig kapitalavkastning
Totala civila samhället	27,2	2,8	16,4	8,0
Rekreation och kultur	0,4	0,2	0,2	0,0
Utbildning och forskning	0,3	0,0	0,2	0,0
Hälsa	0,0	0,0	0,0	0,0
Social trygghet	8,7	0,7	0,0	8,0
Miljö och djurskydd	0,0	0,0	0,0	0,0
Bostäder, social och samhällelig utveckling	3,1	1,2	1,9	0,0
Opinionsbildning och politik	1,3	0,1	1,3	0,0
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	0,1	0,0	0,0	0,0
Internationell verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Religiös verksamhet	0,1	0,1	0,0	0,0
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	0,7	0,2	0,5	0,0
Annan verksamhet	12,4	0,3	12,1	0,0

Källa: Civila samhället

¹¹ I begreppet kapitalinkomster/-utgifter ingår inte realisationsvinster eller realisationsförluster enligt manualen för nationalräkenskaper ENS 2010. De kategorier som ingår är räntor, utdelningar, återinvesterade vinstmedel på direktinvesteringstillgångar, övriga kapitalavkastning samt arrenden. Med övrig kapitalavkastning avses kapitalavkastning tillräknad försäkringstagare, kapitalavkastning på pensionsrätter samt kapitalavkastning tillräknad andelsägare i kollektiva investeringsfonder, såväl utdelad som kvarhållen avkastning.

De totala transfereringsinkomsterna 2019 var 121,7 miljarder kronor och de totala transfereringsutgifterna var 105,8 miljarder kronor. Detta ger ett transfereringsnetto på 15,9 miljarder kronor.

De verksamheter som hade högst transfereringsinkomster var Social trygghet följt av Religiös verksamhet. Högst transfereringsnetto hade Religiös verksamhet med 22,4 miljarder kronor och detta beror på att avgiften till Svenska kyrkan ingår i transfereringsinkomsterna. Störst transfereringsutgifter hade verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling med 37,3 miljarder kronor följt av Social trygghet.

Tabell 9. Transfereringar per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2019, löpande priser, mdkr.

	Transfereringsnetto	Transfereringsinkomster	Transfereringsutgifter
Totalt civila samhället	15,9	121,7	105,8
Rekreation och kultur	2,3	12,3	10,0
Utbildning och forskning	6,9	17,4	10,5
Hälsa	0,2	0,3	0,1
Social trygghet	13,5	41,0	27,5
Miljö och djurskydd	0,2	0,5	0,3
Bostäder, social och samhällelig utveckling	-34,4	2,9	37,3
Opinionsbildning och politik	3,7	4,4	0,7
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	-6,5	2,5	9,1
Internationell verksamhet	2,3	6,5	4,1
Religiös verksamhet	22,4	23,3	0,9
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	6,0	9,4	3,4
Annan verksamhet	-0,7	1,3	2,1

Källa: Civila samhället

Av de totala transföringsinkomsterna på 121,7 miljarder kronor kom 56,1 miljarder från privat sektor och 49,9 miljarder från offentlig sektor. Transfereringsinkomsterna från den privata sektorn var störst inom Religiös verksamhet och från offentlig förvaltning var det Social trygghet som var störst.

Tabell 10. Transfereringsinkomster per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2019, löpande priser, mdkr.

	Transfererings- inkomster, totalt	Varav från sociala avgifter	Varav från privata sektorer	Varav från offentlig förvaltning	Varav från utlandet
Totala civila samhället	121,7	15,2	56,1	49,9	0,5
Rekreation och kultur	12,3	0,0	5,4	6,8	0,1
Utbildning och forskning	17,4	0,0	3,1	14,3	0,0
Hälsa	0,3	0,0	0,0	0,2	0,0
Social trygghet	41,0	15,2	6,0	19,8	0,0
Miljö och djurskydd	0,5	0,0	0,3	0,1	0,0
Bostäder, social och sam- hällelig utveckling	2,9	0,0	1,9	1,0	0,0
Opinionsbildning och politik	4,4	0,0	2,3	2,1	0,0
Utdelande stiftelser och in- samlande verksamhet	2,5	0,0	2,2	0,3	0,0
Internationell verksamhet	6,5	0,0	3,5	2,8	0,2
Religiös verksamhet	23,3	0,0	21,7	1,6	0,0
Bransch-/yrkesorganisat- ioner och fackföreningar	9,4	0,0	8,9	0,5	0,0
Annan verksamhet	1,3	0,0	0,9	0,5	0,0

Källa: Civila samhället

Av de totala transfereringsutgifterna 2019 på 105,8 miljarder kronor fanns 61,2 procent i verksamheterna Social trygghet och Bostäder, social och samhällelig utveckling. Bostäder, social och samhällelig utveckling hade också klart störst flöden till privat sektor medan Social trygghet betalar mest i sociala förmåner. Transfereringsutgifterna till offentlig förvaltning består till största delen av arbetslöshetskassornas medlemsavgifter.

I beräkningen av produktionsvärdet inom verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling sker en modellberäkning vilket höjer såväl produktionen inom bostadsrättsföreningarna som konsumtionsutgifterna för hushållen. För att redovisa ett rättvisande sparande förs en motsvarande transferering från bostadsrättsföreningarna till hushållen.¹²

Tabell 11. Transfereringsutgifter per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2019, löpande priser, mdkr.

	Transfererings- utgifter, totalt	Varav skatter	Varav sociala förmåner, utgifter	Varav till privata sektorer	Varav till offentlig förvaltning	Varav till utlandet
Total civila samhället	105,8	3,4	19,0	65,7	13,8	3,9
Rekreation och kultur	10,0	0,0	0,0	4,7	5,2	0,1
Utbildning och forskning	10,5	0,1	0,0	10,2	0,2	0,0
Hälsa	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Social trygghet	27,5	0,2	19,0	0,4	7,6	0,4
Miljö och djurskydd	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Bostäder, social och samhällelig utveckling	37,3	0,4	0,0	36,8	0,0	0,0
Opinionsbildning och politik	0,7	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	9,1	0,4	0,0	8,6	0,0	0,1
Internationell verksamhet	4,1	0,0	0,0	1,2	0,0	2,9
Religiös verksamhet	0,9	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3
Bransch-/yrkesorganisat- ioner och fackföreningar	3,4	1,1	0,0	1,6	0,7	0,0
Annan verksamhet	2,1	1,1	0,0	0,9	0,0	0,0

Källa: Civila samhället

¹² ENS2010 §§3.75-3.80

Offentlig sektors finansiering av det civila samhället

I redovisningen över offentlig sektors finansiering av det civila samhället ingår lämnade bidrag, transfereringar och köpta tjänster från stat, kommun och landsting. Vidare ingår en redovisning av *Utförarregistret*, vilket är ett register över privata utförare av kommunal och landstingskommunal verksamhet inom vård, skola, omsorg och flyktingmottagande.

Statliga myndigheter

Statliga myndigheter lämnar ekonomisk information till Ekonomistyrningsverket gällande lämnade bidrag till ideella föreningar och övriga organisationer.

2019 uppgick bidragen till nästan 38,9 miljarder kronor. Det är en ökning med 1,2 miljarder kronor jämfört med 2018 och 3,6 miljarder kronor jämfört med 2017. Socialt skydd där arbetslöshetsersättningen ingår fick mest bidrag, 15,2 miljarder kronor varav a-kassan stod för 14,2 miljarder kronor.

Tabell 12. Bidrag och transfereringar från statliga myndigheter och verksamhetsområde 2017-2019 enligt COFOG*, mnkr

	2017	2018	2019
Allmän förvaltning	5 847	6 166	6 199
Försvar	289	285	298
Samhällsskydd och rättsskipning	43	49	49
Näringslivsfrågor	4 483	5 401	5 050
Miljöskydd	71	138	96
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	140	140	130
Hälso- och sjukvård	192	267	271
Fritidsverksamhet, kultur och religion	4 427	4 675	4 609
Utbildning	6 273	6 874	6 997
Socialt skydd	13 470	13 704	15 183
- därav Arbetslöshet	12 168	12 752	14 173
Totalt	35 235	37 698	38 882

Källa: Nationalräkenskaperna

*Classification of Functions of Government

2019 var det största enskilda ändamålet för transfereringar från staten arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, följt av bidrag till folkbildningen och biståndsverksamhet. Arbetslöshetsersättningen och aktivitetsstödet ökade med 1,4 miljarder kronor jämfört med 2018 och utgjorde 36,5 procent av de totalt utbetalda statliga bidragen och transfereringarna.

Tabell 13. Penningflöden från statliga myndigheter till ideella föreningar och övriga organisationer 2017-2019, mnkr

	2017	2018	2019
Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	12 168	12 752	14 173
Bidrag till folkbildningen	3 849	4 358	4 298
Biståndsverksamhet	3 993	4 249	4 190
Stöd till idrotten	1 934	1 962	1 953
Lönebidrag och Samhall m.m.	1 616	1 676	1 788
Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	1 140	1 144	1 212
Bidrag till lärarlöner	623	622	646
Filmstöd	543	563	558
Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	621	1 221	541
Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	635	599	507
Kyrkoantikvarisk ersättning	460	460	460
Exportfrämjande verksamhet	276	296	347
Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	296	304	317
Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	0	77	314
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	299	312	312
Centrala museer: Stiftelser	254	259	263
Ersättningar och bidrag till konstnärer	219	243	259
Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	238	238	234
Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	151	173	230
Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	188	203	226
Bidrag till funktionshindersorganisationer	189	189	188
Fler anställda i lägstadiet	193	201	180
Särskilda jämställdhetsåtgärder	124	186	173
Stöd till politiska partier	172	171	168
Särskilda insatser inom folkbildningen	175	190	162
Upprustning och drift av Göta kanal	123	153	158
Etableringsåtgärder	144	153	147
Insatser för den ideella sektorn	3	126	145
Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	91	111	140
Särskilt utbildningsstöd	114	131	136
Regionala tillväxtåtgärder	140	140	129
Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	110	125	125
Bidrag till psykiatri	77	96	107
Arbetsmiljöverket	110	129	103
Totalt	35 235	37 698	38 882

Källa: Nationalräkenskaperna

Räkenskapssammandraget för kommuner och landsting

Genom Räkenskapssammandraget (RS) samlas årligen ekonomisk statistik ur kommunernas och landstingens bokslut in. Syftet med undersökningen är att både på kommun-, landstings- och riksnivå beskriva kommunernas och landstingens ekonomiska läge och utveckling. Redovisningen för kommuner och landsting utgår från kostnadssidan. Genom analys av mottagargrupper kan man identifiera ekonomiska transaktioner med organisationer tillhörande det civila samhället. Hushållens icke-vinstdrivande organisationer redovisas under kategorin ideella föreningar och stiftelser av landsting. För kommunerna avses ideella och ekonomiska föreningar samt stiftelser som inte ingår i kommunkoncern.

Kommuner

Ekonomiska relationer mellan kommuner och ideella föreningar och stiftelser är inte bara en fråga om bidrag och transfereringar. Den vanligaste relationen är att kommunen köper verksamhet av organisationer, exempelvis förskoleverksamhet och skolbarnomsorg, grundskola eller vård och omsorg av äldre och funktionshindrade.

Kommunernas köp av verksamhet från ideella föreningar och stiftelser uppgick 2019 till 16,4 miljarder kronor.

Bidrag och transfereringar från kommuner till ideella föreningar och stiftelser uppgick till 4,9 miljarder kronor. Den största enskilda posten avsåg bidrag till fritidsverksamhet, 1,8 miljarder kronor.

Tabell 14. Penningströmmar från kommuner till ideella föreningar och stiftelser, 2017-2019, mnkr

	2017	2018	2019
Köp av verksamhet:			
Kultur- och fritidsverksamhet	267	278	291
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	5 096	5 300	5 249
Grundskola	3 964	4 125	4 308
Gymnasieskola	1 052	1 095	1 128
Övrig utbildning	687	738	731
Vård och omsorg, äldre och funktionshindrade	3 256	3 467	3 774
Individ- och familjeomsorg	667	681	701
Flyktingmottagande	319	155	96
Övrigt	107	138	132
Summa	15 415	15 977	16 409
Bidrag:			
Politisk verksamhet	471	504	500
Kulturverksamhet	999	1 072	1 083
Fritidsverksamhet	1 781	1 778	1 764
Utbildning	49	46	43
Vård och omsorg	599	642	588
Flyktingmottagande	126	110	156
Övrigt	771	757	742
Summa	4 796	4 909	4 876
Totalt	20 211	20 886	21 285

Källa: Räkenskapssammandragen.

Landsting

Köp av verksamhet förekommer även mellan landsting och ideella föreningar och stiftelser. För 2019 uppgick denna summa till 1,6 miljarder kronor vilket är en ökning med 6,0 procent jämfört med 2018. Av de totala köpen stod specialiserad somatisk vård för 59,1 procent.

Lämnade bidrag till ideella föreningar och stiftelser var 2,7 miljarder kronor 2019 vilket är en ökning med 7,0 procent jämfört med 2018.

Tabell 15. Penningströmmar från landstingen till ideella föreningar, stiftelser, 2017-2019, mnkr

	2017	2018	2019
Köp av verksamhet:			
Primärvård	217	270	316
Specialiserad somatisk vård	615	845	945
Specialiserad psykiatrisk vård	125	110	23
Övrig hälso- och sjukvård	27	21	21
Utbildning	64	53	73
Kultur	2	6	5
Trafik och infrastruktur	0	5	0
Politisk verksamhet ¹³	9	9	9
Serviceverksamheter	180	188	203
Summa	1 240	1 507	1 598
Lämnade bidrag	2 486	2 505	2 680
Totalt	3 725	4 012	4 278

Källa: Räkenskapssammandragen.

¹³ Politisk verksamhet för åren 2017, 2018 och 2019 med avseende hälso- och sjukvård samt regional utveckling.

Utförrregistret

Utförrregistret är ett register över privata utförare av kommunal och landstingskommunal verksamhet. Uppgiftslämnarna (kommuner och landsting) ska ange från vilka utförare (privata, ideella föreningar/stiftelser samt landstings- och kommunägda företag) de har köpt verksamhet ifrån inom verksamhetsområdena vård, skola, omsorg och flyktingmottagande.¹⁴ Det finns ett tröskelvärde, vilket innebär att om en kommun köpt verksamhet från en utförare under ett år för mindre än 100 000 kronor behöver den utföraren inte redovisas. Motsvarande för landstingen är 250 000 kronor. En utförare inom civila samhället är alltså en organisation som utfört finansierade tjänster åt kommuner och landsting inom verksamhetsområdena vård, skola, omsorg och flyktingmottagande.

Efter att SCB har fått in uppgifter till *Utförrregistret* jämförs dessa belopp med motpartsredovisningen i *Räkenskapssammandragen (RS)*. Om det är stora differenser dem emellan kontaktas kommunen/landstinget för att utreda vilket belopp som är rätt. Beloppen i *RS* bör dock vara lite högre eftersom det inte finns något tröskelvärde där.

2019 var totala antalet utförare 11 641 vilket är en minskning med 19 utförare jämfört med 2018. Av dessa var 2 309 utförare i det civila samhället vilket är en minskning jämfört med 2018 då antalet utförare uppgick till 2 336.

I organisationerna tillhörande det civila samhället arbetade 80 869 personer, varav 70,3 procent var kvinnor vilket är en minskning med 3,3 procentenheter jämfört med 2018. 63,5 procent av utförarna fanns inom verksamheter relaterade till Utbildning och forskning och där fanns också 37,9 procent av alla förvärvsarbetande.

Tabell 16. Utförare inom det civila samhället och dess förvärvsarbetande efter ICNPO, 2019

	Antal utförare	Antal förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män
Totalt	2 309	80 869	56 829	24 040
Rekreation och kultur	149	3 095	1 379	1 716
Utbildning och forskning	1 466	30 652	23 746	6 906
Hälsa	50	3 956	3 075	881
Social trygghet	327	19 303	14 211	5 092
Miljö och djurskydd
Bostäder, social och samhällelig utveckling	26	340	180	160
Opinionsbildning och politik	56	5 364	4 190	1 174
Utdelande stiftelser och insamlade verksamheter
Internationell verksamhet
Religiös verksamhet	154	8 883	5 797	3 086
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar
Annan verksamhet ¹⁵	60	7 530	3 079	4 451

Källa: Utförrregistret, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

¹⁴ Verksamheten flyktingmottagande finns enbart för kommuners köpta verksamhet i utförrregistret.

¹⁵ Här ingår Internationell verksamhet, Miljö och djurskydd, Utdelande stiftelser och insamlade verksamheter samt Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar p.g.a. röjanderisk.

Bland utförarna 2019 var Ekonomiska föreningar den vanligaste juridiska formen, följt av Ideella föreningar. Ideella föreningar var dock den juridisk form som hade störst andel förvärvsarbetande. Flest kvinnor återfanns inom Ideella föreningar och störst andel män fanns inom Aktiebolag.

Tabell 17. Utförare inom det civila samhället och dess förvärvsarbetande efter juridisk form, 2019

	Antal utförare	Antal förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män
Totalt	2 309	80 869	56 829	24 040
Aktiebolag	97	18 717	11 100	7 617
Ekonomiska föreningar	979	13 517	11 601	1 916
Ideella föreningar	846	21 848	15 399	6 449
Registrerade trossamfund	101	9 200	5 988	3 212
Stiftelser och fonder ¹⁶	286	17 587	12 741	4 846

Källa: Utförarregistret, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

¹⁶ Ej pensions-, vinstandel-, resultatandel-, anslags- eller familjestiftelser. Här ingår även Bostadsrättsföreningar/hyreskooperativ och samfälligheter p.g.a. röjande risk.

Medborgarnas deltagande i det civila samhället

Medlemskap och aktivitet i föreningar

Enligt *ULF/SILC* var 75,9 procent, av personer över 16 år, medlem i minst en förening under 2019. Störst andel medlemskap fanns hos män med svensk bakgrund, och uppgick till 82,7 procent. Lägst andel hade kvinnor med utländsk bakgrund, 53,3 procent.

Jämfört med 2015 har den totala andelen minskat med 1,0 procentenheter. Trots detta, ser vi en ökning mellan 2018 och 2019 med 1,3 procentenheter.

Tabell 18. Medlemskap i minst en förening år 2015, 2018 och 2019. Personer 16 år och äldre. I procent.

	2015	2018	2019
Total	76,9	74,6	75,9
Män	77,3	75,4	77,1
Kvinnor	76,5	73,9	74,7
Svensk bakgrund	81,4	81,9	82,3
Utländsk bakgrund ¹⁷	60,6	50,8	56,2
Män svensk bakgrund	80,8	81,5	82,7
Män utländsk bakgrund	63,9	54,4	59,2
Kvinnor svensk bakgrund	81,9	82,3	81,8
Kvinnor utländsk bakgrund	57,6	47,4	53,3

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC)

¹⁷ Personer som tilldelats svensk bakgrund är inrikes födda och har minst en inrikes född förälder, medans personer som tilldelats utländsk bakgrund är antingen utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

Avslutande diskussion

Kvalitetsförbättringar

SCB arbetar kontinuerligt med att förbättra kvaliteten gällande statistik över det civila samhället.

Utvecklingsarbete

Statistiksammanställningen om det civila samhället får fortfarande anses vara under uppbyggnad. Det innebär att populationen för det civila samhället kan komma att utvecklas framöver. För undersökningen *Organisationers ekonomi*, vilken är den enda undersökningen anpassad efter ICNPO, arbetar SCB kontinuerligt med att försöka minska bortfallet, förenkla för uppgiftslämnarna samt att utveckla användandet av ytterligare administrativt material i framställningen.

En ny FN-handbok "Satellite Account on Non-profit and Related Institutions and Volunteer Work" är klar vilket kommer att påverka SCB:s arbete gällande ny verksamhetsindelning enligt ICNPO, vilka organisationer som ska ingå i populationen över det civila samhället samt vilka uppgifter som är viktiga att redovisa.¹⁸

En del i satelliträkenskaperna är att värdera det ideella arbetet i monetära termer. En god grund har SCB fått genom det uppdrag som Ersta Sköndal Bräcke högskola har genomfört åt SCB genom att kartlägga forskning inom området.

Ett utvecklingsområde som kvarstår är att utveckla redovisningen av balansräkningsposter i satelliträkenskaperna.

¹⁸ https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/UN_TSE_HB_FNL_web.pdf

Bilagor Civila samhället

Bilaga 1 – Existerande ramverk och befintliga undersökningar

I detta avsnitt redovisas först det existerande ramverk som använts för att avgränsa det civila samhället. Därefter beskrivs de undersökningar som ligger till grund för statistikredovisningen gällande det civila samhället.

Det civila samhället i FN:s nationalräkenskapssystem

FN:s nationalräkenskapssystem System of National Accounts (SNA) och dess definition av Non-profit institutions (NPI) är en viktig utgångspunkt när man ska bestämma om en organisation ska tillhöra det civila samhället eller inte. Non-profit institutions (NPI) definieras i SNA enligt följande:

En legal eller social enhet skapad med ändamålet att producera varor och tjänster med egenskaper som inte tillåter dem att bli en källa för inkomster, vinster eller andra finansiella tjänster för de enheter som skapar, kontrollerar eller finansierar dem.

För att en enhet ska klassificeras som tillhörande det civila samhället enligt FN:s räkenskapssystem ska följande egenskaper vara uppfyllda:

Enheten ska vara en formell organisation;
Det ska inte finnas någon vinstutdelning, eventuellt ekonomiskt överskott ska inte ges tillbaka till någon form av ägare eller huvudman;
Enheten ska vara institutionellt skild från den myndighetsutövande delen av den offentliga sektorn;
Enheten ska vara självstyrande;
Medlemskap eller deltagande i enheten får inte vara tvångsmässigt.

FN:s *Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts* innehåller information och riktlinjer för vad som ska räknas som en icke-vinstdrivande organisation. Ett utkast av handboken testades i början av 2000-talet i elva länder. Sverige deltog i detta arbete genom nationalräkenskaperna på SCB.

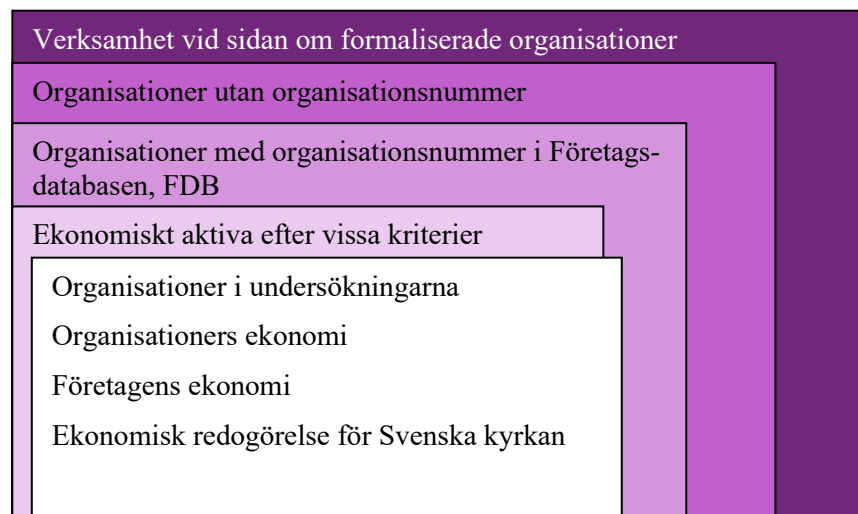
Det civila samhället i SCB:s undersökningar

Det civila samhället omfattas och ingår i varierande grad i ett antal undersökningar som regelbundet genomförs vid SCB. Huvudsyftet med dessa undersökningar är dock inte att redovisa statistik om det civila samhället, vilket betyder att specifika aspekter för det här området hittills inte har beaktats. Ett undantag är undersökningen *Organisationers ekonomi* som har förändrats för att kunna redovisa förbättrad statistik om det civila samhället. Trots denna förändring blir den totala bild som statistiken presenterar om det civila samhället inte helt fullständig. Det finns en teoretisk möjlighet att skapa en fullständig rampopulation för det civila samhället men detta arbete skulle kräva ett omfattande kartläggningsarbete där exempelvis verksamhetssyftet för enskilda organisationer fastställs utifrån information från årsredovisningar.

Nedanstående figur visar det civila samhällets totala rampopulation, det vill säga det totala antalet organisationer inkluderade i det civila samhället i Sverige. Viktigt att notera är att rektanglarnas inbördes storleksförhållanden inte är verkliga, då vissa områden utanför denna publikation är omöjliga att bedöma storleken på.

Denna publikation innehåller statistik om organisationer i de tre minsta rektanglarna; organisationer med ett organisationsnummer i Företagsdatabasen, ekonomiskt aktiva

organisationer samt organisationer i de tre nämnda undersökningarna. De som inte inkluderas i denna publikation är verksamhet vid sidan om formaliserade organisationer som nätverk, tillfälliga sammanslutningar och oorganiserat frivilligt arbete samt organisationer utan organisationsnummer. Att kartlägga dessa skulle vara väldigt resurskrävande och inget som SCB har genomfört i dagsläget.

Figur 1. Total rampopulation för det civila samhället

Målet med sammanställningen av statistik gällande det civila samhället är, enligt regeringsuppdraget, att visa statistik avgränsad enligt FN:s statistiksystem för satellitträskaper om icke-vinstdrivande organisationer. Fokus ligger därmed på de ekonomiskt aktiva organisationerna. I undersökningen *Organisationers ekonomi* har vissa praktiska avgränsningar gjorts, vilka redovisas närmare i bilaga 3.

Utifrån SCB:s Företagsdatabas kan organisationerna kategoriseras utifrån information om deras juridiska form, institutionella sektorkod samt näringsgren. Med detta som utgångspunkt har ett ramverk skapats för vilka organisationer som ska tillhöra det civila samhället. Av dessa var det många som hade ingen eller obetydlig ekonomisk verksamhet.

Ett antal kriterier har därför fastställts för att bedöma om organisationerna ska räknas som ekonomiskt aktiva. Dessa är:

- organisationer med anställda eller förvärvsarbetande
- organisationer med utbetald lönesumma
- organisationer med minst en inlämnad kontrolluppgift (KU)
- organisationer med intäkter
- organisationer med tillgångar över 10 miljoner kronor och/eller intäktsränta/kapitalvinst över en halv miljon kronor.
- organisationer med lön-, inkomst-, fastighets- eller avkastningsskatt > 1 000 kronor
- organisationer med moms > 1 000
- organisationer med fastighetsavgift > 1 000
- bostadsrättsföreningar som äger fastighet
- Utförare av kommun- och landstingsköpta verksamheter

I tabellen nedan visas hur organisationer i det civila samhället är uppdelade efter juridisk form och institutionell sektor. Syftet med tabellen är att belysa att det civila samhällets organisationer är en heterogen grupp, då organisationerna finns i alla huvudsektorer i ekonomin förutom hushållssektorn.

En sektor innebär i nationalräkenskaperna att organisationer med likartat ekonomiskt beteende grupperas samman. Den totala inhemska ekonomin består av följande fem institutionella sektorer:

- Icke-finansiella bolagssektorn
- Finansiella bolagssektorn
- Offentlig förvaltning
- Hushållssektorn
- Icke-vinstdrivande organisationer som betjänar hushållssektorn

I selekteringen över det civila samhället ingår organisationer från alla sektorer utom hushållssektorn och Offentlig förvaltning. Hushållssektorn klassificeras inte som formella organisationer och är därmed helt uteslutna. Organisationer inom Offentlig förvaltning ska ej ingå i Civila samhället som moderbolag, men kan komma med som dotterbolag till en organisation inom Civila samhället. En annan grundläggande skillnad mellan bolag och offentlig förvaltning är att bolagen producerar varor på marknaden med syfte att sälja sina produkter till ekonomiskt signifikanta priser. Bolagen delas vidare upp mellan de som tillhandahåller finansiella tjänster och de som tillhandahåller varor och icke-finansiella tjänster. I Offentlig förvaltning sätts priserna av andra överväganden än de rent ekonomiska. Icke-vinstdrivande organisationer skapas i syfte att producera eller fördela tjänster, men inte i syfte att skapa vinst till de enheter som kontrollerar dem.

Tabell 19. Organisationer i civila samhället efter juridisk form och institutionell sektor¹⁹.

Juridisk form/Sektorkod	Icke finansiell sektor		Finansiell sektor			HIO ²⁰	Oavsett sektorkod
	111000	114000	126200	128300	129300	151000	111000-152200
Aktiebolag		X	X				
Arbetslöshetskassor							X
Bostadsrättsföreningar							X
Ekonomiska föreningar		X				X	
Ideella föreningar	X	X	X			X	
Juridisk form ej utredd						X	
Kooperativ hyresrättsförening							X
Offentliga Kooperationer							X
Samfälligheter							X
Trossamfund							X
Understödsföreningar				X	X		
Utländska juridiska personer						X	
Stiftelser och fonder	X	X	X			X	
Svenska juridiska personer enligt särskild lagstiftning							X

Utöver selekteringen enligt tabellen ovan ska organisationerna ha ägarkategori som inte utgörs av Stat, Kommun eller Region.

När selekteringen är klar kopplas dotterbolag på med hjälp av SCB:s koncernregister. Alla dotterbolag tas med i den slutliga rampopulationen.

¹⁹ För klartext av sektorkoder, vänligen se bilaga 5.

²⁰ Hushållens icke-vinstdrivande organisationer. Undersökningen heter numera Organisationernas ekonomi.

Inkluderade undersökningar

Nedan följer en beskrivning av de undersökningar som ligger till grund för denna publikation. De tre första ger främst ekonomisk information om organisationer i det civila samhället. Den sista är kopplade till medborgerligt engagemang och ger individbaserad statistik.

Organisationers ekonomi

Undersökningen *Organisationers ekonomi* (tidigare benämnd Hushållens icke-vinstdrivande organisationer, HIO) startade som en pilotundersökning avseende referensåret 1999 med frågor om organisationens verksamhet och ekonomi. Undersökningen avser att täcka icke-marknadsproducenter utan vinstkrav. Det är frivilligt för en organisation att delta i undersökningen vilket medför att många organisationer väljer att avstå. Andel svarande organisationer var inledningsvis under 40 procent men på senare år har SCB arbetat hårt med att motivera uppgiftslämnarna, vilket har lett till en ökning av andel svarande organisationer. Inflödet vägt med lönesumma är högre, vilket antyder att betydande organisationer (i termer av lönesumma) har svarat i något högre utsträckning jämfört med små organisationer. För 2019 var svarsfrekvensen 65 procent. SCB kompenserar svarsbortfallet med administrativa uppgifter från skattematerial. För drygt 90 procent av organisationerna i urvalet har SCB uppgifter inklusive skattematerial (inkomstdeklarationen).

Organisationers ekonomi är utformad så att den i första hand ska uppfylla de behov av uppgifter SCB:s nationalräkenskaper har när det gäller icke-vinstdrivande organisationer. Huvuduppgifterna som mäts i *Organisationers ekonomi* är intäkter och kostnader specificerade på olika intäcks- och kostnadsslag samt investeringar och tillgångar med specifikationer. Uppgifter samlas också in om antal anställda omräknat till heltid. Undersökningen innehåller även uppgifter som SCB:s finansräkenskaper har behov av avseende finansiella tillgångar och skulder.

De organisationer som ingår i underlaget till undersökningen (rampopulationen) avgränsas till samtliga juridiska enheter i SCB:s företagsregister (FDB) klassade som tillhörande sektorn Hushållens icke-vinstdrivande organisationer utom registrerade trossamfund, samt Andra registrerade trossamfund. Svenska kyrkan ingår inte, eftersom den undersöks separat i undersökningen *Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan*. Undersökningen *Organisationers ekonomi* ger även statistik om de finansiella bolagen, exklusive tjänstepensionskassor, samt organisationer inom den offentliga sektorn som ingår i det civila samhället.

Rampopulationen för *Organisationers ekonomi*, utifrån det civila samhällets kriterier, bestod av drygt 64 000 organisationer 2019. De ingående organisationernas juridiska form är vanligtvis ideella föreningar, stiftelser och samfälligheter. För en utförlig metodbeskrivning av *Organisationers ekonomi* se Bilaga 3.

Statistikredovisningen bygger på organisationernas verksamhet och verksamheterna är indelade i tolv huvudområden. ICNPO har annars 31 delområden, se bilaga 4.

Företagens ekonomi (FEK)

Undersökningen *Företagens ekonomi* bygger på bokslut från samtliga drygt en miljon företag/enskilda näringsidkare i Sverige (exklusive den finansiella sektorn). Fullständiga resultat- och balansräkningar samlas in för alla företag. Basen är Skatteverkets standardiserade räkenskapsutdrag (SRU). Mer detaljerade uppdelningar samlas in för ett urval av företag. Liknande information finns tillgänglig från den gamla finans- och industristatistiken från och med 1980, i vissa fall tidigare. Statistiken kan redovisas både på aggregerad nivå och på detaljerad branschnivå. Även en indelning i storleksklasser utifrån antalet anställda i företagen kan redovisas. Viss information kan även redovisas med en regional indelning. Samtliga uppgifter redovisas i löpande priser.

Syftet med statistiken är att ta fram underlag för en analys av näringslivets och dess olika branschers produktion, kostnadsläge, lönsamhet, tillväxt, produktivitet, finansiering och liknande. *Företagens ekonomi* används som underlag för beräkning av national- och finansräkenskaper. Andra användare är bl.a. Eurostat, Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, OECD, FN, branschorganisationer, banker, redovisningsbyråer, företag och forskare.

Marknadsproducerande icke-vinstdrivande organisationer som kan hänföras till det civila samhället ingår som en liten del i undersökningen. Totalt fanns det uppgifter för drygt 4 800 organisationer som tillhörde det civila samhället 2019. Förutom Dotterbolagen som främst är aktiebolag är de vanligaste juridiska former ekonomiska föreningar, stiftelser samt ideella föreningar.

Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan

Sedan 1989 gör SCB en årlig undersökning på uppdrag av Svenska kyrkan – Kyrkostyrelsen och i samarbete med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Undersökningen omfattar de församlingar/pastorat som har arbetsgivaransvar, vilka var 614 stycken 2019. Undersökningen omfattar även de tretton stiftet samt prästlönetillgångarna. Undersökningen syftar till att kartlägga ekonomin på lokal och regional nivå inom Svenska kyrkan. Uppgifterna utgör dessutom underlag till nationalräkenskaperna. Information samlas in från enheternas bokslut och omfattar resultat- och balansräkning, driftredovisning samt på lokal nivå en resultaträkning för begravningsverksamheten. Det ingår också ett antal frågor kring exempelvis stiftelser och fastigheter. De organisationer som ingår i undersökningen räknas alla in i det civila samhället. Det finns ekonomiska uppgifter samt uppgifter om antalet anställda omräknat till heltid.

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC)

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC) mäter och följer utvecklingen av levnadsförhållanden i Sverige. Det huvudsakliga syftet med undersökningarna är att belysa välfärdens fördelning mellan olika grupper i befolkningen samt vilka som på olika sätt kan ses som mer utsatta än andra.

Undersökningarna har på uppdrag av Sveriges riksdag genomförts årligen sedan 1975 och omfattar frågor om boende, ekonomi, hälsa, fritid, medborgerliga aktiviteter, sociala relationer, sysselsättning och arbetsmiljö, trygghet och säkerhet samt utbildning.

Från och med år 2014 roterar vissa frågeavsnitt in respektive ut ur undersökningen så kallat dubbelår med syfte att minska intervjutiden. Avsnittet om medborgerliga aktiviteter är ett av dessa avsnitt, som var inkluderat under åren 2014 och 2015 och som återkommer i undersökningen under 2018 och 2019. En av frågorna – medlemskap i minst en förening – ställdes dessa år och uppgifterna redovisas i separata årtal i tabell 18.

ULF/SILC är riksomfattande urvalsundersökningar och avser personer 16 år och äldre. 2019 uppgick urvalsstorleken till 11 000 personer, med en svarsandel på 52 procent. De som intervjuas ska vara folkbokförda i Sverige. Uppgifterna samlas sedan år 2007 främst in genom telefonintervjuer. För att möjliggöra redovisning av mindre grupper sammanställs ofta resultat baserat på två undersökningsår.

En begränsning med ULF/SILC är att den endast undersöker medlemskap och aktivitet i ett fåtal verksamheter, även om dessa inkluderade verksamheter är väldigt stora. Detta gör att vi inte får en heltäckande bild av det medborgerliga engagemanget.

Bilaga 2 – Begreppsförklaringar

Disponibel nationalinkomst

Summan av disponibla inkomster brutto (eller netto) för de institutionella sektorerna. Disponibel nationalinkomst brutto (eller netto) är lika med nationalinkomst (till marknadspris) brutto (eller netto) minus löpande transfereringar (löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc., sociala avgifter, sociala förmåner och andra löpande transfereringar) som betalas till utländska enheter, plus löpande transfereringar som mottas av inhemska enheter från utlandet. (ENS, § 8.95)

Dotterbolag

Dotterbolag som nämns i denna publikation avser bolag som är ägda av enheter som ingår i den ursprungliga populationen över civila samhällets organisationer.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda definieras som den totala ersättning, kontant eller in natura, som betalas av en arbetsgivare till en anställd för av denne utfört arbete under räkenskapsperioden (ENS, § 4.02). Ersättningar till anställda delas upp i

- egentlig lön: kontanta löner; naturaförmåner
- arbetsgivares sociala avgifter

Fast bruttoinvestering

Fast bruttoinvestering består av inhemska producenters anskaffning minus avyttring av fasta tillgångar under en given period, plus vissa tillägg till värdet av icke-producerade tillgångar som uppstått genom en producents eller institutionell enhets produktiva verksamhet. Fasta tillgångar är producerade tillgångar som används i produktionen under mer än ett år. (ENS, § 3.124).

Finansiellt sparande (+) eller nettoupplåning (-)

Den del av disponibel inkomst brutto som inte konsumeras eller används som bruttoinvestering. För den totala ekonomin representerar det de nettoresurser som den totala ekonomin ställer till förfogande för utlandet (om det är positivt) eller mottar från utlandet (om det är negativt). Finansiellt sparande (+) eller nettoupplåning (-) för den totala ekonomin är lika med, men med motsatt tecken, finansiellt sparande (-) eller nettoutlåning (+) för utlandet. (ENS, § 8.98).

Förvärvsarbete

Som förvärvsarbete definieras person som har arbete, antingen som anställd eller företagare. Inkluderade i förvärvsarbete är även personer som är tillfälligt frånvarande.

Förädlingsvärde

En sektors/bransch förädlingsvärde är sektorns/branschens produktionsvärde minus sektorns/branschens insatsförbrukning. Summan av samtliga sektors/branschers förädlingsvärde, brutto, med tillägg för nettot av produkt-skatter och produktsubventioner utgör BNP till marknadspris.

Insatsförbrukning

Insatsförbrukning består av värdet av de varor och tjänster som används som insats i produktionsprocessen, exklusive fasta tillgångar, vars användning förs som kapitalförslitning. Dessa varor och tjänster kan antingen vidareförädlas eller förbrukas i produktionsprocessen. (ENS, § 3.88).

Kapitalinkomst/Kapitalutgift

Kapitalinkomst uppstår när ägare till finansiella tillgångar och naturresurser ställer dessa till andra institutionella enheters förfogande. Det som betalas för användningen av finansiella tillgångar kallas kapitalavkastning, medan det som betalas för användningen av en naturresurs kallas arrende. Kapitalinkomst är summan av kapitalavkastning och arrenden. (ENS, § 4.41).

Löpande transfereringar

Transfereringar som syftar till att omfördela inkomsten. Löpande transfereringar kan vara både kontanta eller i natura och innefattar till exempel inkomstskatter, sociala förmåner samt bidrag, gåvor och medlemsavgifter.

Medelantalet heltidsanställda

Avser medelantalet anställda under ett kalenderår omräknat till heltidspersoner, t.ex. två personer som är anställda på halvtid räknas som en heltidsanställd person.

Primära inkomster

Primära inkomster avser inkomster som inhemska enheter mottar på grund av sitt direkta deltagande i produktionsprocessen, liksom de inkomster som mottas av ägaren till en finansiell tillgång eller en naturresurs i utbyte mot finansiering eller upplåtande av den naturresursen för en annan institutionell enhet. (ESA, § 8.22).

Produktion

Produktion är en aktivitet som utförs under kontroll och ansvar av en institutionell enhet. Enheten använder insats av arbetskraft, kapital samt varor och tjänster (ENS, § 3.07). Helt naturliga processer utan inslag av mänsklig inblandning eller styrning, såsom opåverkad tillväxt av fiskebestånd i internationella vatten, innefattas inte i nationalräkenskapernas produktion. Ett undantag till detta är skogstillväxten som i nationalräkenskaperna ingår i produktionen.

Sociala förmåner andra än in natura

Sociala förmåner andra än in natura består av kontanta utbetalningar i form av exempelvis pensionsutbetalningar, aktivitets- o sjukersättningar (tidigare förtidspension), sjukpenning, a-kassa, föräldraförsäkring, barnbidrag, assistans-ersättning, bostadstillägg för pensionärer, bostadsbidrag och försörjningsstöd.

Sparande

Detta aggregat mäter den andel av disponibel nationalinkomst som inte används till konsumtionsutgifter. Nationellt sparande brutto (eller netto) är summan av sparande brutto (eller netto) för de olika institutionella sektorerna. (ENS, § 8.96).

Bilaga 3 – Kvalitet i undersökningen *Organisationers ekonomi* avseende referensår 2019

Inledning

SCB:s undersökning *Organisationers ekonomi* är riktad till hushållens icke-vinstdrivande organisationer (tidigare betecknad HIO). Undersökningen har genomförts regelbundet av SCB sedan årgång 2004 men statistiken offentliggjordes inte till att börja med utan lämnades endast vidare till nationalräkenskaperna (NR). Undersökningen är utformad så att den i första hand ska uppfylla de behov av uppgifter NR har av denna sektor. Under de första åren gjordes en ambitionsökning vad gäller att mäta det ideella arbetet inom det civila samhället. Under senare år har fokus återigen i första hand varit NR:s behov.

Statistiken anses vara under uppbyggnad och förändringar och anpassningar har gjorts fortlöpande i varierande grad. Inom ramen för SCB:s regeringsuppdrag att ta fram statistik över det civila samhället offentliggjordes statistik från *Organisationers ekonomi* för första gången avseende referensår 2009.

Med statistikens kvalitet menas alla dess egenskaper som har betydelse för hur väl statistiken tillgodoser användarens behov av information. Statistikens kvalitet är i huvudsak avhängig de resurser som avsatts för produktion och den möjlighet uppgiftslämnarna ansett sig ha att lämna efterfrågade uppgifter. Uppgiftslämnandet är frivilligt för de ideella organisationer som ingår i *Organisationers ekonomi* eftersom de jämföras juridiskt med individer.

Kvalitetsbegreppet för officiell statistik (se Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik, MIS 2001:1) kan struktureras i ett antal huvudkomponenter: *Innehåll, Tillförlitlighet, Aktualitet, Jämförbarhet* och *Tillgänglighet*. Föreliggande kvalitetsredovisningen följer i huvudsak strukturen i MIS 2001:1 för *Organisationers ekonomi*.

1 Statistikens innehåll

Huvuduppgifterna som mäts i *Organisationers ekonomi* är intäkter och kostnader specificerade på olika intäkts- och kostnadsslag samt investeringar och tillgångar med specifikationer. Uppgifter samlas också in om organisationens medelantal anställda. Undersökningen innehåller även uppgifter som SCB:s finansräkenskaper har behov av, i huvudsak finansiella tillgångar och skulder samt en specifikation av dessa på olika tillgångs- och skuldslag.

I november år 2009 bedömde regeringen att undersökningen bör föras upp som ett statistikområde inom den officiella statistiken. Förändringen infördes i linje med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om ideella organisationer, *International Classification of Non Profit Organizations* (ICNPO). Syftet med förändringen var att undvika de klassificeringsproblem som präglade statistiken samt att förbättra möjligheterna för internationella jämförelser. Resultat från *Organisationers ekonomi* redovisades avseende år 2009 för första gången enligt ICNPO-nomenklaturen.

2 Statistikens tillförlitlighet

Hög *tillförlitlighet* i statistiken innebär en liten avvikelse mellan uppskattat värde och sant värde, företrädesvis negligerbart. Den totala avvikelsen kan ses som en summa av avvikelser kommande från de olika felkällorna: *urval, ramtäckning, mätning, svarsbortfall, bearbetning och modellantaganden*.

2.1 Urval

Statistiken som produceras med hjälp av *Organisationers ekonomi* är baserad på ett slumpmässigt urval av organisationer. Urvalet är dimensionerat för att ge snäva konfidensintervall för skattningar av *totala* intäkter och kostnader fördelade efter redovisningsgrupper baserade på organisationernas verksamhet enligt ICNPO. En organisations verksamhet enligt ICNPO härleds för alla organisationer i rampopulationen, se vidare under avsnitt 2.1.1.1. Skattningar av intäkts- och kostnadsposter i de resultatredovisningar per ICNPO-grupp som redovisas i denna rapport ska tolkas med stor försiktighet eftersom undersökningen inte är dimensionerad för att producera skattningar med hög kvalitet på denna detaljerade nivå. Detta gäller särskilt skattningar av sällan förekommande intäkts- och kostnadsposter i en resultatredovisning.

2.1.1 Stratifiering

Rampopulationen för *Organisationers ekonomi* delas in i disjunkta delmängder, så kallade stratum. Dessa täcker hela rampopulationen utan att överlappa varandra och man säger att rampopulationen är stratifierad. Några huvudskäl till att man väljer att stratifiera rampopulationen är krav på redovisning samt behov av att homogenisera rampopulationen för att kunna dra effektiva urval.

Rampopulationen avseende *Organisationers ekonomi* är stratifierad i två dimensioner, dels efter krav på redovisning och dels efter organisationernas storlek, för att kunna dra effektiva urval.

2.1.1.1 Redovisningsgruppstratifiering

För att få så bra kvalitet som möjligt i redovisning efter organisationernas verksamhet är det viktigt att dela in rampopulationens organisationer i grupper som hänger väl samman med verksamhet enligt delgrupperna inom ICNPO. Som tidigare nämnts, uppgift om ICNPO tillhörighet finns inte initialt för organisationerna i rampopulationen. Därför förs varje organisation i rampopulationen till ett redovisningsgruppstratum med ledning av annan information som beskriver dess verksamhet.

Från och med referensår 2017 bygger redovisning av statistiska resultat, per verksamhet, helt på indelningen i redovisningsgruppsstratum.

För att kunna föra varje organisation i rampopulationen till ett redovisningsgruppstratum har ett antal metoder använts:

- 1) I FN:s ”Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts” finns en nyckel mellan NACE Rev 1. och ICNPO. Alla organisationer i rampopulation är klassade enligt NACE Rev 1.1. och i de fall där NACE Rev 1. och NACE Rev 1.1 är entydig har denna nyckel använts. Andel organisationer som har klassats enligt ICNPO via denna metod är 35 procent.

- 2) I samma handbok finns också en nyckel mellan ISIC 3.1 och ICNPO. Genom att sedan använda en nyckel mellan ISIC 3.1 och ISIC 4 går det att ta fram en nyckel mellan NACE Rev 2. och ICNPO. För de organisationer som inte klassats enligt (1) har denna nyckel använts (i de fall denna är entydig). Andel organisationer som har klassats enligt ICNPO via denna metod är 9 procent.
- 3) Organisationer som inte klassats enligt 1) eller 2) har i huvudsak klassats genom att utgå från organisationernas namn (20 procent). Det ”naturliga” sambandet mellan en organisations verksamhet enligt NACE Rev 2. klassningen och ICNPO har också använts samt information från tidigare årgångar av undersökningen och administrativt material (20 procent).

I rampopulationen kvarstod nu 15 procent av organisationerna som inte kunnat hänföras till ett redovisningsgruppsstratum enligt 1)–3). De fördes till ICNPO-gruppen ”Annan verksamhet” (kod 12000). Ett antal av dessa kunde i slutändan manuellt flyttas till en specificerad verksamhet.

Rampopulationens fördelning över redovisningsgruppsstratum, se tabell 20.

Tabell 20. Antal organisationer i rampopulationen fördelade efter redovisningsgruppsstratum (delgrupper inom ICNPO)

ICNPO delgrupp	Klartext	Antal org.
01000	Rekreation m.m.	24 066
02000	Utbildning m.m.	2 799
03000	Hälsa	199
04000	Social trygghet	3 417
05000	Miljö m.m.	733
06000	Bostäder m.m.	7 503
07000	Opinionsutbildning m.m.	6 681
08000	Utdelade stift. m.m.	3 222
09000	Internationellt	99
10000	Religiös verksamhet	3 174
11000	Branschorg. m.m.	2 362
12000	Annan verksamhet	10 032
Totalt		64 287

Från och med referensår 2017 bygger, som tidigare nämnts, redovisning av statistiska resultat helt på indelningen i redovisningsgruppsstratum. Antal redovisningsgrupper baserade på verksamhet har minskat i jämförelse med tidigare år. En minskad urvalsstorlek medför att en detaljerad redovisning (med kvalitet) inte är möjlig. Den minskade urvalsstorleken är både en kostnadsfråga samt en önskan om minskad uppgiftslämnarbörda. I tidigare årgångar av *Organisationers ekonomi* samlades dessutom uppgift om organisationens verksamhet in via enkäten och användes vid redovisning av statistiska resultat. Det upphörde från och med årgång 2017, främst på grund av att kvaliteten i dessa uppgifter var dålig. Bedömningen är att klassificeringen i redovisningsgruppsstratum håller minst lika bra kvalitet.

2.1.1.2 Storleksstratifieringen

Organisationerna inom ett redovisningsgruppsstratum delas in i sex storleksklasser, se tabell 21. Storleksklass 5 och 6, som innehåller de största organisationerna (med avseende på lönesumma), totalundersöks. Det innebär att samtliga organisationer i de storleksklasserna ingår i urvalet. Storleksgränserna mellan de olika klasserna varierar mellan redovisningsgruppsstratum eftersom strukturen hos organisationer i de olika redovisningsgruppsstratumen varierar.

Organisationer med stora tillgångar läggs i en egen storleksgrupp 6 (totalundersökt).

I rampopulationen varierar bidraget till det som ska mätas (intäkter, kostnader mm.) mycket mellan de olika organisationerna. För att kunna dra ett effektivt urval måste

rampopulationen homogeniseras i termer av det som ska mätas. Den informationen finns förstås inte (då behövde inte undersökningen göras) utan vi måste hitta ett storleksmått som samvarierar med storleken på det som ska mätas. Ett bra storleksmått vad gäller *Organisationers ekonomi* är svårt att hitta eftersom en organisation kan ha betydande verksamhet trots att den varken har anställda, stor omsättning eller utbetald lönesumma. För att ändå försöka göra en storleksindelning av organisationerna har lönesumma valts som storleksmått. Lönesumma valdes framför antal anställda eftersom lönesumma kan finnas trots att den är så liten att den inte genererar någon anställd.

Organisationer som saknar uppgift om lönesumma men visar aktivitet i andra källor, som anställda eller värden i den inkomstdeklaration (INK3) som majoriteten av organisationerna i *Organisationers ekonomi* lämnar till skatteverket varje år åsätts en uppskattad uppgift om lönesumma. Uppskattningen baseras på liknande organisationer med uppgift om lönesumma.

Arvoden över 100 kronor betraktas som lönesumma utom inom huvudsakligen idrottsrörelsen (exempelvis tränare, funktionärer mm.) där arvoden upp till ett halvt basbelopp kan betalas ut utan att generera någon lönesumma. Redovisas ingen lönesumma behöver föreningen inte betala någon arbetsgivaravgift.

Tabell 21. Antal organisationer i rampopulationen fördelade efter storleksgrupp (minsta (i termer av lönesumma) i storleksgrupp ett och största i storleksgrupperna fem och sex)

Storleksgrupp	Antal org.	Andel lönesumma
1	45 190	3,7
2	12 189	10,5
3	4 379	15,4
4	1 799	21,8
5	499	28,9
6	231	19,7
Totalt	64 287	100,0

2.1.2 Urvalsförfarande

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval (stratifierat OSU) om

2 698 organisationer drogs till *Organisationers ekonomi* 2019. Den totala urvalsstorleken har i huvudsak bestämts efter vad budget maximalt tillåter. De 2 698 organisationerna har sedan fördelats över stratum enligt några huvudprinciper:

- Resultat från samtliga redovisningsgrupper ska hålla samma kvalitet i termer av konfidensintervall
- En minsta tillåten urvalsstorlek om 10 organisationer i varje stratum
- Inom en redovisningsgrupp fördelas urvalet så effektivt som möjligt (minimerad varians)
- Andel utvalda organisationer i ett enskilt stratum får inte vara orimligt liten

2.1.3 Skattningsförfarande (estimation)

I *Organisationers ekonomi* används en så kallad regressionsestimator för att producera skattningar av önskade parametrar (totala intäkter och kostnader mm.). Estimatoren utnyttjar hjälpinformation i termer av antal organisationer, årslönesumma samt huruvida en organisation lämnat in en INK3 till skatteverket eller ej (samtliga organisationer i rampopulationen behöver inte lämna in en INK3 till skatteverket). Eftersom uppgifterna från INK3 används på samma sätt som insamlade uppgifter för de organisationer som inte besvarat enkäten har en studie gjorts för att kartlägga om skillnader mellan gruppen organisationer som lämnat respektive gruppen organisationer som inte lämnat en INK3 finns. Studien visar att strukturen hos organisationerna i de två grupperna skiljer sig åt. Därför delades organisationerna i rampopulationen in i grupper, baserade på om organisationen lämnat en INK3 eller inte.

För att skatta totala intäkter och kostnader med specifikationer används all tidigare nämnd hjälpinformation medan för övriga variabler används endast information om huruvida organisationen lämnat in en INK3 eller inte.

Objektsbortfallet i undersökningen (organisationer som inte kommit in med någon uppgift) var under de första åren mycket stort, vilket medförde att metoden för bortfalls-kompensation studerades. Resultat från den metodstudien visade att med hjälp av utnyttjande av hjälpinformation i skattningsförfarandet kan skevhet i skattningarna på grund av bortfall reduceras.

Bortfallskompensation sker vanligen med hjälp av någon av följande två metoder:

- viktmodifiering
- imputering

Viktmodifiering innebär att svarande organisationer betraktas som om de utgjorde hela urvalet i skattningsförfarandet. Bidraget från en icke-svarande organisation uppskattas då, i det enklaste fallet, genom att beräkna medelvärden baserat på svarande organisationer inom samma stratum. Detta uppnås när uppräkningsstalet (vikten) modifieras enligt denna metod.

Imputering innebär att uppskattade värden åsätts icke-svarande organisationer. Dessa värden är ofta uppskattade med hjälp av andra källor/information andra än uppgifter från inkomna organisationer. Imputering ger möjlighet till att använda organisations-specifika uppskattningar av värden medan viktmodifiering, i det enklaste fallet, ger samma uppskattade värden för icke-svarande organisationer inom samma stratum.

Ett fåtal ekonomiskt betydande organisationer som inte kommit in med några uppgifter (objektsbortfall) till *Organisationers ekonomi 2019* har imputerats.

Som närmare beskrivs i avsnitt 2.3.2 har uppgift om totala intäkter och kostnader mm. hämtats från INK3 för icke-svarande organisationer i urvalet. Uppgift om *medelantal anställda* går dock inte att hämta från INK3 vilket innebär att enkäten är ofullständig, dvs. innehåller partiellt bortfall. För dessa organisationer imputeras värden och uppskattningen bygger på värden som aktuell organisation lämnat tidigare år, värden som kan hämtas från andra källor för aktuell organisation eller medelvärden beräknade för svarande organisationer i *Organisationers ekonomi 2019* (per stratum). Bortfallskompensation för resterande organisationer bygger på viktmodifiering.

2.2 Ramtäckning

Rampopulationen för *Organisationers ekonomi* avgränsas till samtliga Juridiska enheter i SCB:s företagsregister (FDB) klassade som tillhörande sektorn "Hushållens icke-vinstdrivande organisationer utom registrerade trossamfund" (kod 151000) samt "Andra registrerade trossamfund" (kod 152200) enligt standarden för institutionell sektorindelning 2014 (INSEKT 2014).

Sektorn "Svenska kyrkan", kod 1521, omfattas av en egen undersökning och ingår därför inte i *Organisationers ekonomi*.

Den version av FDB som ligger till grund för rampopulationen är den version som används inom ramen för SCB:s system för samordnade urval och är framtagen i november undersökningsåret. I rampopulationen avseende 2019 års undersökning finns 213 906 organisationer.

För att en organisation ska finnas med i FDB måste en registrering hos skatteverket finnas. För att FDB ska betrakta en organisation som aktiv måste organisationen vara momspliktig, vara arbetsgivare eller betala F-skatt. Organisationer som erhåller någon form av bidrag och/eller äger fastigheter/mark finns också med i FDB. I rampopulationen avseende *Organisationers ekonomi* ingår både aktiva och inaktiva organisationer (enligt FDB:s klassning).

Det finns organisationer i rampopulationen, som egentligen inte borde tillhöra sektor 151000 eller 152200, men eftersom de är klassade så i FDB omfattas de inte av någon annan ekonomisk undersökning. *Organisationers ekonomi* ingår som en del i det så kallade ekonomisk-statistiska systemet (grunden för Nationalräkenskaper och BNP) och för att

inte tappa delar ingår samtliga organisationer inom sektor 151000 och 152200 i *Organisationers ekonomi*.

De organisationer som inte är registrerade hos skatteverket (dvs. de som saknar organisationsnummer) finns inte med i FDB. När (om) en enskild organisation väljer att registrera sig hänger främst samman med organisationens behov av att teckna avtal.

Antal organisationer i rampopulationen är totalt 213 906 men de flesta är mycket små vad gäller ekonomisk verksamhet. Eftersom huvudsyftet med denna undersökning är att producera ekonomisk statistik är det effektivt att ringa in organisationer med betydande ekonomisk aktivitet. Därför tillämpas en så kallad cut-off gräns, dvs. en gräns som avgör vilka organisationer av de totalt 213 906 organisationerna som slutligen ska vara med i rampopulationen. Organisationer som uppfyller något av följande kriterium kommer med i rampopulationen:

- organisationer med anställda
- organisationer med utbetald lönesumma
- organisationer med minst en inlämnad kontrolluppgift (KU)
- organisationer med intäkter över 1 000 kronor
- organisationer med tillgångar över 10 miljoner kronor och/eller intäktsränta/kapitalvinst över en halv miljon kronor.
- Organisationer med deklarerad lön-, inkomst-, fastighets- eller avkastningsskatt > 1 000 kronor
- Organisationer med deklarerad moms > 1 000
- Organisationer med deklarerad fastighetsavgift > 1 000

Uppgift om lönesumma (hit räknas även arvoden) och antal lämnade kontrolluppgifter hämtas från månatlig arbetsgivardeklaration på individnivå (AGI) som alla arbetsgivare (från och med år 2019) fyller i. Preliminära uppgifter avseende år 2019 har använts, kompletterade med definitiva uppgifter avseende år 2018 (baserade på den årliga kontrolluppgiften KU).

Uppgift om tillgångar, intäkter, intäktsränta och kapitalvinster avseende inkomstår 2018 hämtas ur INK3. Intäkter omfattar i första hand intäkter upptagna i räkenskaps-schemat (intäkter i form av medlemsavgifter, erhållna bidrag och gåvor, nettoomsättning och övriga intäkter). Tillgångar omfattar både anläggnings- och omsättningstillgångar, och finns också upptagna i räkenskaps-schemat.

Efter att ovanstående kriterium tillämpats tillhör 64 287 organisationer rampopulationen.

Bidraget till undersökningsvariablerna från organisationer under cut-off gränsen uppskattas i *Organisationers ekonomi* till noll. Denna skattning innebär en underskattning för alla undersökningsvariabler men troligen inte så betydande för undersökningsvariabler relaterade till ekonomi.

2.3 Mätning

Uppgifter till *Organisationers ekonomi* inhämtas av SCB i första hand genom post- eller webbenkät. Frågorna är samma oavsett insamlingssätt medan texter mm anpassas till respektive insamlingssätt. Uppgifter om totala intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inhämtas också från INK3, se vidare under avsnitt 2.3.2.

Möjliga mätfelkällor är:

- Uppgiftslämnaren har svårt att förstå vilka uppgifter SCB efterfrågar
- SCB lyckas inte korrekt översätta uppgifter i en inskickad resultat- och balansräkning till en enkät
- Begrepp och definitioner i INK3 stämmer inte helt överens med de som SCB efterfrågar i *Organisationers ekonomi*

Någon studie över mätfel i *Organisationers ekonomi* har inte gjorts. En avstämning, på organisationsnivå, mellan totala intäkter och kostnader hämtade från INK3 och totala intäkter och kostnader insamlade från svarande organisationer i undersökningen har gjorts. Avstämningen visade på god överensstämmelse mellan de två källorna.

2.3.1 Enkäter

Tre olika typer av enkäter används i undersökningen år 2019, nämligen:

Enkät A, den minst omfattande enkäten, skickas till små organisationer med avseende på utbetald lönesumma. Om organisationen/stiftelsen varit verksam under 2019 ombeds uppgiftslämnaren att skicka in resultat- och balansrapport samt årsredovisning till SCB. Avser cirka 96 procent av alla organisationer i rampopulationen.

Enkät B, något mer omfattande enkät, skickas till större organisationer med avseende på utbetald lönesumma. Uppgifter från resultaträkning, sysselsättning, verksamhet, investeringar samt summariska tillgångar efterfrågas. Avser cirka 3,6 procent av alla organisationer i rampopulationen.

Enkät C, den mest omfattande enkäten, skickas till organisationer med mycket stora tillgångar enligt deklarationsblankett INK3. Avser 0,4 procent av alla organisationer i rampopulationen.

Till organisationer med mycket stora tillgångar räknas organisationer inom finansiella branscher (kod 64, 65 och 66 enligt svensk standard för svensk näringsgrensindelning SNI 2007) med tillgångar över 250 miljoner kronor och/eller intäktsränta/ kapitalvinst över 10 miljoner kronor under 2018. Övriga organisationer med tillgångar över 250 miljoner kronor och/eller intäktsränta/ kapitalvinst över 750 000 kronor under 2018.

Efterfrågade uppgifter är resultaträkningsposter, verksamhet, sysselsättning, investeringar, summariska tillgångar samt finansiella tillgångar och skulder.

De tre enkättyperna fördelade sig över urvalet enligt:

Enkät A: 1 393 organisationer

Enkät B: 1 074 organisationer

Enkät C: 231 organisationer

2.3.2 Alternativ uppgiftskälla

Som ett led i att förbättra kvaliteten i *Organisationers ekonomi* 2019 hämtas detaljerade uppgifter angående intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och finansiella tillgångar och skulder från INK3 avseende referensår 2019. Uppgifterna används som en alternativ uppgiftskälla för de organisationer som inte kommit in med uppgifter eller skickat in resultat- och balansräkning. Fördelning på mer detaljerade intäkts-, kostnads-, tillgångs- och skuldsdrag görs med hjälp av en fördelning beräknad utifrån svarande organisationer. Blanketter för organisationer, vars ekonomiska uppgifter hämtats från INK3, är ofullständiga eftersom samtliga efterfrågade uppgifter inte kan hämtas från INK3, se avsnitt 2.4. Organisationer vars uppgifter hämtats från INK3 betraktas i skattningsförfarandet som svarande organisationer.

Tabell 22 visar för hur många organisationer i urvalet där INK3 använts som uppgiftskälla. Tabellen visar också hur stor andel av urvalets totala lönesumma som de står för.

Tabell 22. Organisationer i *Organisationers ekonomi* 2019 vars uppgifter hämtats via INK3, per redovisningsgrupstratum

Branschgrupp	Klartext	Antal i urval	Antal via INK3	Andel Lön via INK3, %
01000	Rekreation m.m.	683	205	34,5
02000	Utbildning m.m.	283	71	22,7
03000	Hälsa	61	17	17,8
04000	Social trygghet	223	56	22,2
05000	Miljö m.m.	75	20	22,0
06000	Bostäder m.m.	212	52	15,2
07000	Opinionsbildning m.m.	207	56	23,3
08000	Utdelande stift. m.m.	201	33	8,8
09000	Internationellt	50	7	2,4
10000	Religiös verksamhet	222	81	33,8
11000	Branschorg. m.m.	127	50	28,8
12000	Annan verksamhet	354	108	27,7
Totalt		2 698	756	25,9

Genom att använda INK3 som alternativ uppgiftskälla för organisationer i bortfallet ökar kvaliteten i statistiken eftersom antal organisationer med uppgift om totala intäkter, kostnader, tillgångar m.m. ökar. Kvaliteten på specifikationer kan dock, för en enskild organisation, vara av mindre bra kvalitet.

2.4 Svarsbortfall

Inflödet ²¹ för undersökningen är cirka 61 procent i termer av antal organisationer. Inflödet vägt med lönesumma är högre, cirka 66 procent, vilket antyder att betydande (i termer av lönesumma) organisationer svarat i något högre utsträckning jämfört med små. En orsak till det kan vara att bortfallsuppföljningen är intensivare för de stora totalundersökta organisationerna jämfört med de mindre.

Bortfallet får anses besvärande och arbete pågår kontinuerligt för att försöka minska bortfallet i *Organisationers ekonomi*. Det är frivilligt för uppgiftslämnaren att fylla i och sända in enkäten. Ökar inflödet av enkäter så ökar förstås tillförlitligheten i undersökningsresultaten. Tabell 23 nedan visar inflödet i *Organisationers ekonomi* 2019 per redovisningsgrupstratum:

Tabell 23. Inflöde i *Organisationers ekonomi* 2019 per redovisningsgrupstratum

ICNPO	Klartext	Antal utvalda org.	Antal inkomna org.	Andel inkomna, % (antal)	Andel inkomna, % (lönesumma)
01000	Rekreation m.m.	683	381	55,8	55,4
02000	Utbildning m.m.	283	201	71,0	73,1
03000	Hälsa	61	40	65,6	76,3
04000	Social trygghet	223	148	66,4	70,3
05000	Miljö m.m.	75	47	62,7	63,4
06000	Bostäder m.m.	212	121	57,1	68,1
07000	Opinionsbildning m.m.	207	126	60,9	64,8
08000	Utdelande stift. m.m.	201	168	83,6	91,2
09000	Internationellt	50	41	82,0	97,6
10000	Religiös verksamhet	222	119	53,6	57,2
11000	Branschorg. m.m.	127	72	56,7	70,3
12000	Annan verksamhet	354	190	53,7	56,7
Totalt		2 698	1 654	61,3	66,4

²¹ Enkäter ifyllda av uppgiftslämnaren samt enkäter ifyllda av SCB med hjälp av resultat- och balansräkning (inskickad av uppgiftslämnaren).

Tabell 24 nedan visar inflöde per storleksgruppsstratum och den visar att de stora organisationerna i storleksgrupp 5 och 6 har ett högre inflöde jämfört med storleksgrupper innehållande mindre organisationer.

Tabell 24. Inflöde i *Organisationers ekonomi* 2019 per storleksgruppsstratum

Storleksgrupp	Antal utvalda org.	Antal inkomna org.	Andel inkomna, % (antal)	Andel inkomna, % (lönesumma)
1	664	361	54,4	50,7
2	397	220	55,4	57,0
3	332	212	63,9	65,2
4	575	310	53,9	56,9
5	499	362	72,5	65,5
6	231	189	81,8	87,4
Totalt	2 698	1 654	61,3	66,4

Som tidigare nämnts betraktas de 756 organisationer vars uppgiftskälla är INK3 som inkomna i estimationsförfarandet. Tabell 25 nedan visar totalt antal och andel inkomna när dessa organisationer är inkluderade. Tabellen visar också de inkomna organisationernas andel av den totala lönesumman i urvalet.

Tabell 25. Inflöde i *Organisationers ekonomi* 2019, organisationer med uppgiftskälla INK3 inkluderad, per redovisningsgruppstratum

Bransch- grupp	Klartext	Antal i urval	Totalt antal inkomna	Total andel inkomna, %	Total andel ink. lön, %
01000	Rekreation m.m.	683	586	85,8	89,8
02000	Utbildning m.m.	283	272	96,1	95,8
03000	Hälsa	61	57	93,4	94,0
04000	Social trygghet	223	204	91,5	92,6
05000	Miljö m.m.	75	67	89,3	85,3
06000	Bostäder m.m.	212	173	81,6	83,3
07000	Opinionsbildning m.m.	207	182	87,9	88,1
08000	Utdelande stift. m.m.	201	201	100,0	100,0
09000	Internationellt	50	48	96,0	100,0
10000	Religiös verksamhet	222	200	90,1	90,9
11000	Branschorg. m.m.	127	122	96,1	99,1
12000	Annan verksamhet	354	298	84,2	84,4
Totalt		2 698	2 410	89,3	92,3

När de organisationer med uppgiftskälla INK3 räknas som inkomna uppgår inflödet i *Organisationers ekonomi* till cirka 89 procent i termer av antal organisationer. Inflödet vägt med lönesumma är marginellt högre, cirka 92 procent. En studie har gjorts för att utreda om bortfallet introducerar skevhet i skattningarna. Studien visar inte på någon snedvridande effekt av bortfallet.

2.5 Bearbetning

De insamlade uppgifterna granskas dels enskilt och dels på aggregerad nivå. Vid oklarheter tas kontakt med uppgiftslämnaren eller, då det är möjligt, avstämning mot publicerad årsredovisning.

2.6 Modellantaganden

Att organisationer under cut-off gränsen bidrar med värdet noll till samtliga undersökningsvariabler är ett modellantagande som görs i *Organisationers ekonomi*. Denna skattning innebär en underskattning för alla undersökningsvariabler men troligen inte betydande för undersökningsvariabler relaterade till ekonomi. För andra typer av undersökningsvariabler, som antal medlemmar, antal ideellt arbetade timmar mm., är skattningen mer osäker.

För organisationer med uppgiftskälla INK3 görs modellantagandet att fördelningen av totala intäkter, kostnader, tillgångar och skulder på mer detaljerade intäkts-, kostnads-, tillgångs- och skuldslag följer den fördelningen som är beräknad utifrån svarande organisationer.

Engen studie över storleken på modellfelen har gjorts.

3 Aktualitet

Undersökningen är årlig.

4 Jämförbarhet

Organisationers ekonomi har hittills varit utformad så att den ska uppfylla de behov av uppgifter SCB:s nationalräkenskaper har av denna sektor. I november år 2009 bedömde regeringen att undersökningen bör föras upp som ett statistikområde inom den officiella statistiken. Förändringen ska införas i linje med FN:s statistiksystem ICNPO. Syftet med förändringen är att undvika de klassificeringsproblem som präglat statistiken samt att förbättra möjligheterna för internationella jämförelser.

Detaljeringsgraden vad gäller redovisning efter verksamhet har minskat mellan årgång 2016 och årgång 2017. Det innebär att möjlighet till jämförelse på en detaljerad verksamhetsnivå mellan dessa år saknas. Däremot överensstämmer redovisningen mellan åren på en något mer aggregerad nivå. Från och med referensår 2017 bygger, som tidigare nämnts, redovisning av statistiska resultat helt på indelningen i redovisningsgruppstratum. I tidigare årgångar av *Organisationers ekonomi* samlades uppgift om organisationens verksamhet in via enkäten och användes vid redovisning av statistiska resultat. Det upphörde från och med årgång 2017, främst på grund av att kvaliteten i dessa uppgifter var dålig. Bedömningen är att klassificeringen i redovisningsgruppsstratum håller minst lika bra kvalitet och att jämförelse mellan åren inte påverkas av detta.

5 Tillgänglighet

Inom ramen för SCB:s regeringsuppdrag att ta fram statistik över det civila samhället offentliggörs statistik från *Organisationers ekonomi*.

Bilaga 4 – Klartext ICNPO

International Classification of Non-Profit Organizations

ICNPO	Klartext Huvudverksamhet	ICNPO	Klartext delmängd
Huvudverksamhet		delmängd	
01000	Rekreation och kultur	01100	Kultur och konst
		01200	Idrott
		01300	Övrig rekreation och sociala klubbar
02000	Utbildning och forskning	02100	Förskola, grundskola och gymnasium
		02200	Universitet och högskola
		02300	Förskolor och övrig utbildning
		02400	Forskning och utbildning
03000	Hälsa	03000	Hälsa
		03100	Sjukhus och rehabilitering
		03200	Bostad med särskild service och särskilt boende
		03300	Psykisk hälsa och krisinsatser
		03400	Övrig hälso- och sjukvård
04000	Social trygghet	04100	Övrig social trygghet
		04200	Akut hjälp och stöd
		04300	Inkomststöd, underhåll och materiell hjälp
05000	Miljö och djurskydd	05100	Miljö
		05200	Djurskydd
06000	Bostäder, social och samhällelig utveckling	06100	Ekonomisk, social och samhällelig utveckling
		06200	Bostäder
		06300	Sysselsättning och jobpträning
07000	Opinionsbildning och politik	07100	Medborgliga, optionsbildande verksamheter
		07200	Juridiska tjänster
		07300	Politiska verksamheter
08000	Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	08200	Insamlade verksamhet
		14000	Utdelande stiftelser
09000	Internationellt	09100	Internationell verksamhet
10000	Religiös verksamhet	10100	Religiös verksamhet
11000	Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	11100	Bransch- och arbetsgivarorganisationer
		11200	Yrkesorganisationer
		11300	Fackföreningar
12000	Annan verksamhet	12000	Annan verksamhet

Bilaga 5 – Klartext sektor

Sektorkod	Klartext Sektor
111000	Icke-finansiella bolag, utom statliga affärsverk, filialer i Sverige till icke-finansiella bolag i utlandet och icke-vinstdrivande organisationer som betjänar icke-finansiella bolag
114000	Icke-vinstdrivande organisationer som betjänar icke-finansiella bolag
126200	Icke-vinstdrivande organisationer som betjänar finansiella bolag
128300	Försäkrings- och understödsföreningar, ej pension
129300	Försäkrings- och understödsföreningar, pension
151000	Hushållens icke-vinstdrivande organisationer, utom registrerade trossamfund
152100	Svenska kyrkan
152200	Andra registrerade trossamfund

In English

As part of its Government assignment, Statistics Sweden publishes statistics on civil society. This presentation is based on statistics from several surveys conducted by Statistics Sweden, including the survey *Non-profit institutions serving households*. The information in the presentation refers mainly to 2019. However, for comparison, figures for 2015-2018 are also included in some cases.

This publication presents the satellite accounts for civil society and gives an overview of civil society in relation to the national accounts.

In 2019, there were 99 021 economically active organisations in civil society, while there were 256 657 organisations in civil society in total, irrespective of economic activity.

The satellite accounts show that total production in civil society in 2019 was SEK 275 billion, or 3.0 percent of Sweden's total production. Payments from public administration accounted for SEK 40 billion of this share. Value added in civil society amounted to SEK 159 billion. Thus, the contribution of civil society to GDP was 3.1 percent.

In civil society, subsidiaries to non-profit organisations are also reported as a subset. Subsidiaries contributed value added amounting to SEK 32 billion in 2019, compared with SEK 31 billion in 2018.

Development and housing accounted for the largest share, SEK 61 billion, of total value added in civil society, which was SEK 159 billion. Sub-activity Housing dominated in this activity. Religion was the second largest activity, in which value added amounted to SEK 18 billion, followed by Education and research and Recreation and culture.

In 2019, 5.1 million persons were gainfully employed in Sweden. In civil society, there were 199 280 gainfully employed persons in 2019. Women accounted for the largest part, at 60.5 percent. There were 75 921 persons, corresponding to 37.2 percent, gainfully employed in non-profit organisations.

In 2019, there were 2 309 providers of services purchased by municipalities and county councils in civil society in total. These organisations employed 80 869 persons, of whom 70.3 percent were women. Among the providers, 63.5 percent operated in activities related to Education and research and 37.9 percent of the gainfully employed persons were employed in this sector.

The compilation of statistics in civil society is still considered to be under development. This means that the population of civil society may be further developed in the future. It is important to pursue further analysis of the frame population. This includes evaluating whether or not organisations that currently form part of civil society should continue to be included in the future. It also means investigating whether additional organisations should be included in the definition of civil society.